

KULTURNEMU TEDNU NA POT

Izmenjava kulturnih prizadevanj v občini je že nekaj let nazaj pritegnila pozornost ljubiteljev dramskih, pevskih in še kakšnih kulturnih prireditev. Društva v dolini pripravijo za ta čas razne igre, koncerte in nastope pihalne godbe. Tudi tokrat bo v času od 3. 2. do 11. 2. 1979 na naših odrih živo. Prizadevnost ljubiteljskih kulturnih skupin bo kronana s priznanji občanov, saj so ti vedno in povsod željni videti, oziroma poslušati svoje kulturnike. Kulturni teden je že prešel v zavest naših občanov, ki bi verjetno negodovali, če bi zamrl. To je vzpodbuda, ki največ velja! Ne gre zgolj za nastopanje. Gre za veliko več. Krepitev ljubezni do domače kulture vendarle najde

odraz tudi v vsakdanjem življenju nas vseh. Saj tisti, ki si želi kulturno živeti, res ne more biti v odnosu do sočloveka nekulturen. To so pa hotenja vseh, ki negujejo lepe, humane odnose v vsakdanjem življenju. Ta vrlina nas mora odlikovati, predvsem takrat, ko gre za reševanje širših vprašanj družbenega sožitja. Ni kulturni tisti, ki si sicer ogleda vsako predstavo na odrskih deskah, pa ob tem tudi sam nekoliko „igra“. Postavlja se pred drugimi, češ, naj se ve, da sem kulturni. Socialistična samoupravna družba terja zavestne, razgledane občane, katerih odlika je predvsem srčna kultura. Našim prizadevnim ustvarjalcem ljubiteljske kulturne dejavnosti veliko uspehov!

JAVNA ZAHVALA

Predsednik občine Mozirje Hinko Čop se v imenu družbenopolitičnih organizacij kakor tudi v imenu skupščine občine iskreno zahvaljuje vsem, ki so s svojim trudom pripomogli, da posledice nesreče na žičnici na Golte niso bile hujše. Hitremu ukrepanju UJV Celje, postaje milici v Mozirju in gorske reševalne službe iz Celja gre vse priznanje. Tu pa je treba omeniti izredno požrtvovalnost pilotov obeh helikopterjev RSNZ, ki sta kljub slabim vremenskim prilikam pomembno pomagala. Krajani Žekovca in Trnavč so pokazali globoko človečnost s tem, ko so prvi priskočili na pomoč. Da pa ni prišlo do hujšega, pa sta s svojo prisebnostjo

preprečila Janez Brezovnik iz Dol-Suhe in Franc Firšt iz Trnavč. Firšt je prvi opozoril, da nekaj ni v redu, saj je opazil iskrenje okoli jeklenih vrvi žičnice. Posebno prisebnost je pokazal Brezovnik s tem, ko je disečo gondolo ustavil s pomočjo zasilne zavore. Njima gre zahvala za hitro ukrepanje pri reševanju potnikov iz dokaj polne gondole! Tako naj bo izrečena posebna zahvala obema, saj bi brez njihovega ukrepanja bil lahko konec, že tako težke nesreče nepopisno hujši! Zahvala velja požrtvovalnemu pilotu vojaškega helikopterja, ki je zvozil goste z Golt in enoti teritorialne obrambe Velenje za vso pomoč.

PROGRAM KULTURNEGA TEDNA

SOBOTA, 3. februar 1979

Otvoritev novih prostorov občinske matične knjižnice in razstave slikarja Dareta Zavška iz Žalca. Otvoritev bo ob 15 uri v Mozirju.

GORNJI GRAD: ob 17.00 uri: Koncert delavske godbe na pihala občine Mozirje in moškega pevskega zbora iz Bočne.

Ljubno ob 18.00 uri: igra „OSTRŽEK“, dramska skupina OŠ Ljubno.

Luče ob 18.00 uri: Večer pesmi in glasbe, PD Luče

NEDELJA, 4. februar 1979

Kokarje ob 15.00 uri: igra „VDOVA ROŠLINKA“ dramska skupina PD Gornji grad.

SOLČAVA ob 11.00 uri: „VDOVA ROŠLINKA“ dramska skupina PD Mozirje.

LUČE: ob 14.00 uri: koncert godbe na pihala občine Mozirje in pevskega zbora PD Luče ob Savinji.

PONEDELJEK, 5. februar 1979

Mozirje ob 15.00 uri: Otvoritev spominskega obeležja MIHI VOŠNJAKU v prostorih Ljubljanske banke Mozirje, kulturni program izvaja ženski pevski zbor iz Ljubnega ob Savinji.

TOREK, 6. februar 1979

Rečica ob 11.00 uri: igra „OSTRŽEK“, dramska skupina OŠ Ljubno ob Savinji.

SREDA, 7. februar 1979

Mozirje ob 16.00 uri: odkritje spominske plošče ljudskemu pesniku in narodnjaku ŽIGI LAYKAUFU, v kulturnem

programu sodeluje PD Šmihel.

Mozirje ob 10.00 uri, Gornji grad ob 13.00 uri: M9 – Ljubljana z delom PASTIRCI, ABECEDARIJA za učence OŠ.

Mozirje ob 18.00 uri: Prešernova proslava PD Mozirje.

ČETRTEK, 8. februar 1979

Ljubno ob 10.00 uri: igra „OSTRŽEK“, dramska skupina osnovne šole Ljubno za svoje učence.

Ljubno ob 18.00 uri: Prešernova proslava PD Ljubno.

REČICA ob 19.00 uri: igra DVE NEVESTI, dramska skupina PD Kokarje.

Podelitev bralnih značk na osnovni šoli Mozirje.

PETEK, dne 9. februar 1979

G. grad ob 10.00 uri: otvoritev OŠ Gornji grad in razstava Jožeta Svetine.

SOBOTA, dne 10. februar 1979

Kokarje ob 19.00 uri: igra Dve nevesti, dramska skupina PD Kokarje.

Ljubno ob 19.00 uri: igra „VDOVA ROŠLINKA“ dramska skupina PD Mozirje.

SOLČAVA ob 19.00 uri: Večer pesmi in glasbe PD Luče
Rečica ob 19.00 uri: Denis Poniž „Kaj se je zgodilo družini SLAVIČ“ ZŠŠK Rečinca ob Savinji.

NEDELJA, 11. februar 1979:

Nova Štifta ob 14.00 uri: Večer pesmi in glasbe PD Luče.
Gornji grad ob 17.00 uri: Zaključek kulturnega tedna s podelitvijo priznanj. Na zaključku sodelujejo Sonja Hočevar, Rajko Koritnik, Ladko Korošec in Silvester Mihelčič z opernimi arijami, samospeli in partizanskimi pesmimi.

Mladi v krajevni skupnosti

Dogaja se, da mladi slišimo kritike in pripombe glede naše-ga dela, obnašanja in koristenja prostega časa. Nihče od teh, ki so najbolj glasni, pa se še ni vprašal: „Kaj sem pa jaz storil, da mladi ne bi posedali po gostilnah in da ne bi mislili le na neumnosti.“

Člani OO ZSMS v krajevnih skupnostih so dostikrat prepričani sami sebi. Lahko je izre-kati kritike na račun drugega, teže pa je pomagati, da bi se stanje izboljšalo. Da bi se tudi mlad človek zavedal, da s svojo aktivnostjo koristi sebi in širši družbi.

Vsak mlad človek je takšen, kakršnega so vzgojili. Rabi pod-poro in pomoč pri starejših. Če

ga le-ti razumejo in ga pravilno usmerijo, bo tudi ta mladinec postal aktiven v OO ZSMS, v športnem društvu in še kje dru-gje. Če pa bo prepuščen same-mu sebi, bo trošil svojo energijo pri praznjenju kozarcev in pre-tepanju sotovarišev.

Res je, da je delo mladinske organizacije odvisno predvsem od nas samih, vendar pa mislim, da bi k večji aktivnosti pripomogli tudi starejši. Večja pove-zanost OO ZSMS z organi KS in DPO v KS je že ena oblika, ki bi spodbudila mlade k večji delav-nosti. Tudi poslušaj za probleme mladih in pomoč pri reševanju le-teh, pozitivno vpliva na mla-dega človeka.

Problemi se pokažejo tudi pr-financiranju osnovnih organi-

zacij v KS. Verjetno nekateri res ne vedo, mnogi pa nočejo vedeti, da poleg ostalih virov sredstev tudi krajevna skupnost na podlagi konkretnih akcij pri-speva svoj delež. Na občinski konferenci ZSMS že dolgo ni več sredstev namenjenih za po-moč osnovnim organizacijam ZSMS.

Ugotavljam, da je pri delu mladih res premalo sodelo-vanja med organi krajevne skup-nosti, DPO v krajevni skupnosti in družbenimi organizacijami in društvi. Skupen jezik in skupne akcije bi mnogo bolj poživile utrip življenja v posameznih krajih.

Za to pa se moramo zavzemati vsi in ne samo člani mladinske organizacije.

VERICA PEČNIK

Stara mama pripoveduje

(OD ZVEZE REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN NA-GRAJEN SPIS OB DNEVU JNA).

Bilo je jeseni leta 1943. Tisto leto je sadje bogato obrodilo. Takšne letine nismo pomnili že vrsto let. Okrog hiše so bili kupi nabranega sadja, sodi pa polni jabolčni-ka.

Bila je lepa jesen. Listje je odletavalo. Ura se je bližala opoldnevu. Bil je čas, ko je treba nakrmiti in pomolsti krave. Stara mama, ki je bila sama z otroki doma, je opazi-la, da se hiši približuje kolona Nemcev. To ni bilo sicer nič nenavadnega, ker so hribov-ske kmetije pogosto obisko-vali Nemci.

Predvidnost pa ji je nareko-vala, da je otroke poslala, da se skrijejo v gozd. Sama pa je ostala doma. Nemci so prišli v hišo. Med njimi je bil tudi izdajalec. Ukazali so ji, naj jim prinese pijače. Stara ma-ma, ki se je izdajala, da ne razume nemško, je prinesla pijače šele, ko je to zahteval izdajalec v slovenščini. Ko je iz kleti prinesla jabolčnik, je slišala, da se Nemci med seboj pogovarjajo, da bodo njo ubi-li, hišo pa zažgali.

Mama pa jim je, kot da ni nič razumela, dala jabolčnik. Vzela je golido, češ, da gre pomolst krave, da jim bo lahko dala mleko in kruh. Nemci so jo misleč, da ni nič razumela, spustili.

Počasi, kot da se ji nika-mor ne mudi, je odšla po stezi do „pstote“ — tam so imeli krava. Ko je prišla v bližino gozda, je stekla med drevje. Nemci so streljali za njo, vendar je niso zadeli. Tako si je s svojo prisebnostjo rešila življenje.

Ni mogla preprečiti požiga domačije, ki je še isti dan zgorela. Rešila pa je življenje sebi in trem otrokom.

IRENA POTOČNIK,

6. b razred
osnovna šola Franc Kocbek
Gornji grad

OBISK PRI PRESEDNIKU OBČINE

Na povabilo predsednika občine Mozirje, Hinka Čopa, smo v četrtek 21. 12. 1978 pionirji iz naše šole odšli sku-paj z mentorico pionirskega odreda v Mozirje. Zbrali smo se na občini v veliki sejni sobi. Prijetno smo bili prese-nečeni, saj nas je čakala po-grnjena miza, s skromnimi prigrizki. Pozdravno besedo je spregovoril predsednik Hin-ko Čop. Čestital nam je k prazniku JLA in hkrati tudi zaželel uspešno delo. Nato je major Franc Omladič podelil knjižne nagrade za najboljše spise na temo „Spomini star-šev na NOB“. Te nagrade sta bila deležna tudi učenca iz naše šole in sicer Ivanka Pod-meninšek in Franjo Naroloč-nik. Potem nas je tovariš predsednik povabil, da smo nazdravili in prigriznili. Na p o b u do majorja Franca Omladiča, je neki tovariš pri-povedoval o dogodku iz svo-jega partizanskega življenja. Nato so nagrajeni učenci pre-brali svoje spise.

Čas je kar prehitro mineval in morali smo odditi, da smo ujeli avtobus.

Srečanje nam bo ostalo še dolgo v spominu.

HELENA VRATANAR,
7. a. osnovna šola
Ljubno ob Savinji

Praznovanje novega leta

„Srečno Novo leto 1979“. Tak napis ste lahko zasledili, če ste obiskali naše stanovanje no-vega leta v osnovni šoli Ljubno. Na vходу so nas sprejeli prijaz-ni osmošolci, ki so vas popeljali v veliko, okrašeno dvorano. Tam pa je bilo zabave na pre-tek, saj je bil program skrbno pripravljen.

Učenci osmega razreda smo si zelo prizadevali, da bi prazno-vanje kar najbolj uspelo. Po nekaj minutah plesa smo pripra-vili prvo zabavno igro. Udele-ženci so si morali najprej kupiti kupon, s katerim so se igre lahko udeležili. Prva igra je zelo uspela in učenci so si želeli še podobnih iger. V nadaljevanju praznovanja smo pripravili in izvedli še več iger. Tudi te so zelo dobro uspele. Organizirali smo tudi šank, pri katerem so učenci lahko kupili sokove in slaščico. Skratka vzdušje je bilo enkratno, k temu pa je pripo-mogel tudi prihod dedka Mraza, ki je obiskal učence od prvega razreda do četrtega razreda. Ci-cibani pa so bili obdarjeni že prej v zadržnem domu, kjer so si lahko ogledali tudi lutkovno igrico.

Prihod dedka Mraza pa smo posamezni razredi spremljali s pesmijo, ki se je slišala iz sede-čih skupin po telovadnici. Uče-nke osmega razreda smo zaple-sale, skratka veselje se je dvigalo nad povprečno raven. Nato pa je Dedek Mraz razdelil darila mlajšim učencem in osebju šo-

le. Tudi za osmi razred je še nekaj prihranil. Ko nam je raz-delil darila je povdaril, da je zelo vesel, ker je praznovanje tako uspelo in želel, da bi osmi razred še naprej prirejal podob-ne prireditve; posebej pa se je zavzel za maškerado, ki bi to leto naj bila res pisana.

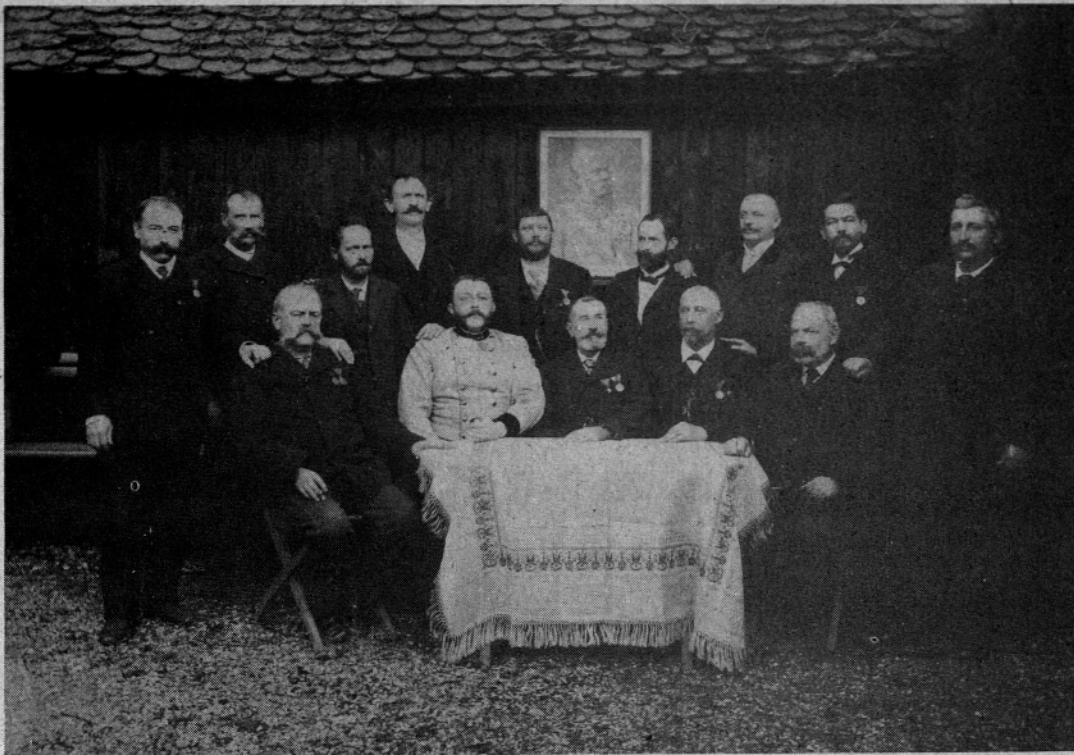
Mi mladinci, kot Dedek Mr az, si želimo več sodelovanja z različnimi organizacijami v občini.

LEONIDA MORI

8. b. OŠ Ljubno
ob Savinji

ZAKLJUČNI RAČUNI TOZD

Da bi se skupno dogovorili za temeljite analize poslovanja v preteklem letu, so se sestali direktorji TOZD in DO na se-stanek. Obravnavali so, kot prvo točko, naloge in dolžnosti poslovnih organov v zvezi z zaključnimi računi, kot drugo pa, financiranje nekaterih skup-nih zadev. Tudi osnutek resolu-cije o družbenoekonomskem razvoju občine so kritično obravnavali. Ta razgovor je bil sklican s strani IS SO Mozirje in občinskega sveta zveze sindika-tov Mozirje. Sklepi tega sestanka obvezujejo vse vodilne in samoupravne sredine v organi-zacijah združenega dela za iz-vedbo resnično poglobljenih in delavcem razumljivih ugotovi-tev dobrih in slabih strani go-spodarjenja v preteklem letu.

Žiga Laykauf je bil vsesplošno dejaven. Najdemo ga tudi med občinskim svetom občine Mozirje pred prvo svetovno vojno. Sliko je posodila Terezija Širkova in osebe na njej tudi opisala, in sicer takole: prva vrsta od leve na desno — Mlinar, dr. Boehm, Anton Goričar, Elender in Praprotnik. Druga vrsta od leve proti desni — Ivan Vajd, Franc Kočar, Ivan Lipold, Ivan Klemenak, Franc Paher, Franc Cesar, učitelj za katerega ne ve imena, Žiga Laykauf in Martin Šuster.

SVEČANA PODELITEV IMENA

20. decembra 1978 je bilo v prostorih skupščine občine Mozirje posvetovanje z delegati, pooblaščenimi za sklepanje zakonskih zvez. Dogovorili so se o svečani podelitvi imena novorojenčkom.

Otroku starši izberejo ime že ob rojstvu. Namen svečane podelitve imena pa je, da se to ime otroku še enkrat podeli in potrdi na svečan in slavnosten način. To slovesnost opravijo na matičnem uradu ob prisotnosti pooblaščenih uradne osebe, matičarja, staršev in botrov. S tem obredom postane boter porok staršem in otroku, da bodo želje staršev uresničene tudi v primeru, če jim ne bi bilo dano doživeti otrokove polnoletnosti, in v primeru, če bi rabil otrok v življenju nasvete in pomoč.

Novi predpisi

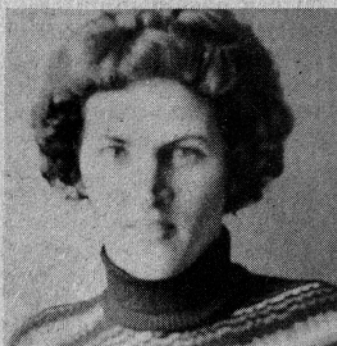
Sprejet je bil odlok o prepovedi točenja alkoholnih pijač pred 7 uro zjutraj. Mozirska občina je s tem sledila drugim, saj so domala vse slovenske občine to vprašanje že uredile. Gre namreč pri tem za zaščitne ukrepe, ki so družbeno utemeljeni s tem, ko se preprečuje vinjenost na delovnih mestih. S tem pa tudi pogoste nesreče pri delu.

Skupščina občine je tudi sprejela odlok o upravljanju in razpolaganju s stavbnimi zemljišči na območju Gomje Savinjske doline. Smoter tega predpisa je videti v tem, da bo treba stremeti za vsestransko preverjenimi okolišči, ki bi se komunalno ustrezno uredili in bi služili načrtni stanovanjski gradnji. O težavah v zvezi s temi problemi smo že poročali. Verjetno bo treba v izogib kasnejših težav hitro pristopiti k urejanju zazidalnih zemljišč. Seveda smo pa hkrati v času, ko se pripravljajo ureditveni načrt za celotno občino. Po sprejetem predpisu bodo tudi graditelji izven zazidalnih okolišev (neurejenih gredbenih zemljiščih) v bodoče morali plačati določene prispevke v komunalne svrhe.

Skupščina občine je obravnavala tudi osnutek resolucije o družbeno ekonomskem razvoju občine. Zaradi številnih predlogov in dopolnil s strani delegatov, bo osnutek doživel spremembe in dopolnitve.

Neumorna kulturna delavka

Kdo na Ljubnem ne pozna prijazne in delavoljne Lenke Kralj? Najbrž ni takšnega! Otroci ji pravijo „tovarišica“, krajanji pa „naša Lenka“. Že ko je hodila v šolo, kjer danes uči sedanje rodove, je želela biti koristna ljudem in okolju. Hotela je postati zdravstveni delavec. Vendar je zmagala v njej

Lenka Kraljeva

ljubezen do vzgoje otrok, pa je postala pedagoška delavka. Seveda kje drugje, kot doma, na Ljubnem. Ko se povrne v spominih nazaj v njena šolska leta, potem vesela pove, kako je danes na tej šoli vse drugače. Svetlo, novo, prijazno! Da bi le to znali ceniti današnji otroci, jutri ko bodo veliki! Še so na šoli nekateri, ki so jo učili, pa pravi, da se takšnega sodelovanja veseli. 14 let že uči in kulturno dela. Vodi ženski pev-

ski zbor, dela pa tudi pri dramski skupini prosvetnega društva. Njena želja je, da bi se uredili pogoji za dramsko delo na Ljubnem in da bi k delu pritegnili tudi več njenih kolegov iz vrst prosvetnih delavcev. Okoli sodelovanja s krajanji pa pravi Kraljeva, da še ni prosila koga zaman. Radi pomagajo. Ob tem pa si ljudje želijo več dramskih nastopov, kot pevskih, dasirav-

no tudi slednje cenijo. Morda bi še tesnejše sodelovanje z drugimi društvi pomenilo hitrejši napredek. KS stori kar je v njeni moči! Med igralci in pevci so pretežno mladi. Letos bodo pripravili proslavo v počastitev Prešerna. Skromno pa je zamolčala, da so ji podelili posebno priznanje s strani KS. Pa še dosti uspehov želimo Lenki Kraljevi!

Ustanovitev vzgojno varstvenega zavoda

Že nekaj časa sem razpravljamo na vseh ravneh o težavah, potrebah in nujnosti otroškega varstva. Razvoj naše skupnosti gre hitro naprej in zaradi vse večjega vključevanja žena v delovna razmerja se kažejo velike potrebe po obsežnejšem organiziranem varstvu najmanjših. Mati, ki dela za strojem ali kako drugače, lažje prežene skrb za otroka, če čuti, da je ta v vamaem okolju. Pa tudi naša socialistična humanost ter čut solidarnosti silita h hitrejšemu reševanju tegob zaposlene žene. Z referendumom smo se odločili tudi za gnotno osnovo te dejavnosti. Sedaj lahko govori-

mo o tem, da je VVZ za našo dolino ustanovljen! Sedež ima v Mozirju. Za v.d. direktorja je postavljena Franja Suhorepec. Torej od 1. 1. 1979 dalje dela ta zavod kot samostojna družbena institucija. Prej so se zadeve otroškega varstva praktično reševale v okviru osnovnih šol. V prvi fazi bodo pričeli graditi objekt za otroško varstvo v Mozirju. Ostale adaptirane oziroma nove šole pa takšne oddelke že imajo. Verjetno bo z ustanovitvijo zavoda zastavljena razvojna pot otroškemu varstvu v občini, ki je resnično potrebno, saj je v občini od vseh zaposlenih kar 40 % žena.

VEČJA PONUDBA

Po upokojitvi dolgoletnega direktorja Lamuta je prevzel dolžnosti vodenja trgovskega podjetja „Savinja“ Rudi Gabrovec, do nedavna še vodja komerciale v Zgornjesavinjski kmetijski zadrugi.

1960 so ustanovili v Mozirju trgovsko podjetje. Takrat so bile površine poslovnih prostorov le kakih 1000 m². Danes je teh kar trikrat več. 27 delavcev je štel kolektiv, danes pa jih je že 72. Bile so težave navzven in na seveda tudi v samem kolektivu. Vsekakor pa je rast podjetja bila za takratne prilike in potrebe ustrezna. Danes pa seveda zaostaja, saj je število prebivalstva naraslo, višji je življenjski standard in seveda tako tudi večja zahtevnost potrošnikov. Že nekaj let sem so v podjetju iskali rešitev, vendar, kot pravijo, niso uspeli, največkrat zaradi težav od zunaj. Zavedajo se, da je današnja ponudba, predvsem v Mozirju pod ravno, ki jo zahteva sodobno urejena trgovina. Kupci negotujejo, predvsem še zaradi razdrobljenosti prodajal, ki so specializirane. Nemogoči so delovni pogoji v sedanjih zelenjavi in še kje! Kako nameravajo stvari urediti, pa prislunimo izjavam nekaterih vodilnih delavcev Savinja.

Razdrobljenost ponudbe v Mozirju bodo reševali z gradnjo novega marketa na mestu, kjer stoji stara šola. Zato imajo že dovoljenje in tudi izglede za finančno rešitev. S tem objektom bi odpadle male poslovalnice, kot zelenjava, pohištvo in še kaj. Potrošnik bo skratka dobil

vse na enem samem mestu in odpadlo bo to nemogoče čakanje v posamičnih poslovalnicah. Pred samo stavbo bodo uredili parkirne prostore, tako, da bo nakup olajšan tudi za tiste, ki prihajajo s svojimi jeklenimi konjički po blago. Pravijo, da bo tehnološka ureditev prodajnih prostorov sodobna in ponudba bo obsežnejša. Trgovine v Nazarjah, Bočni, Nizki in na Rečici so trenutno kar primereno urejene.

Posebne težave imajo s kadri. Ti odhajajo, ker pač morajo delati v izmenah in še prejemki niso zavidljivi. Posebne težave so v tem, da je največ zaposlenih žena, te pa so razpete med obveznosti doma in delovnimi, pa se često obveznosti težko usklajujejo. Trenutno imajo v uku 10 vajencev. Pojavljajo se tudi stanovanjski problemi, te pa ne morejo rešiti, ker preprosto ni stanovanj, da bi jih kupili. Povedali so tudi, da so včasih kritike na odnos delavcev do potrošnikov pre tirane. Zavedajo pa se, da bo treba več poudarka na izobraževanju kadra v poslovnem smislu in to so v okviru Dobrine, v katero so vključeni, že pričeli. Sicer pa so tudi delovni pogoji v nekaterih poslovalnicah pod vsako zanosno ravno, to se odraža tudi v razpoloženju samih delavcev. Slednje ni opravičilo, le pojasnilo.

Pričakujemo, da bodo načrti kolektiva uresničeni, saj bo to v dobro potrošnika in samih delavcev v trgovini.

Kovinarji in kultura

Prav presenetljivo lepo se izražajo kulturni delavci Ljubnega o dobrem sodelovanju s kolektivom Železarne Ravne, TOZD KOvinastvo. Ker je to vredno posnemanja smo obiskali vodjo te organizacije združenega dela, da bi zvedeli kaj več o povezovanju kolektiva s krajevnimi organizacijami.

Zanimiv je bil razgovor z mladim ravnateljem TOZD Kovinarstvo Mirkom Straškom. Seže nazaj v spomin in pravi, da jih je некоč bilo 18, on pa je bil obratovodja. No, danes dela v sodobni tovarni 121 ljudi iz bližnje okolice. Ni šlo lahko! Vendar so bili vztrajni, iskali so novih poti v proizvodni usmeritvi. To je prineslo uspehe. Saj so znašali osebni dohodki leta 1977 v poprečju 4200,00 din, leta 1978 pa že 5700,00 din. V letošnjem letu pa bodo dosegli okoli 7000,00 poprečnega OD. To ni posledica višjih cen, pač pa smotnejše proizvodnje, iskanja notranjih rezerv in seveda 50 % večja realizacija na delavca v letu 1978 napram letu 1977. Ob tem velja poudariti, da pa niso povečali števila zaposlenih! Kazalci trdijo, da so dosegli 45 % večjo produktivnost v preteklem letu in posledica te so tudi osebni dohodki! Torej niso prebili določil samoupravno zastavljenih okvirjev gibanja osebnih dohodkov! Usmerjena proizvodnja v zobate vence in strojne dele za bage zagotavlja sprotno praznitev skladišč. Skratka, delajo za solidne proizvodjalce.

V letu 1978 so osvojili 70 % novih proizvodov, ki zagotavljajo boljšo akumulacijo. Notranjo organizacijo imajo prilagojeno potrebam in so glede tega do

kraja racionalni. To jim omogoča ustrezno razmerje med neposrednimi proizvajalci in upravnimi kadri. Strokovno so dobro zasedeni, pa še šola se nekaj ljudi. Pri tem upoštevajo svoj razvojni program ter njemu prilagajajo načrtovanje kadrov.

Kolektiv je mlad, saj je povprečna starost zaposlenega 25 let, to pa zagotavlja možnost dodatnega usposabljanja in prilaganja kadrov. Toliko za predstavitev Kovinarstva na Ljubnem.

Sedaj pa njegova prizadevanja za kulturo in sodelovanje s krajem, kjer delajo. Veliko delavcev iz njihove sredine dela v kulturnih organizacijah, nekateri celo v vodstvu. Že to samo povezuje kolektiv z društvi v kraju. Seveda so našli ustrezno podporo v samoupravnih organih, saj ravnatelj TOZD stremi za tem, da bi delavci resnično o vsem vedeli in tudi odločali zavestno. V okviru srečanja ravenskih železarjev so na Ljubno povabili pevski zbor Vres s Prevalj, tako se je začelo s kulturno izmenjavo. Sedaj so na vrsti kulturniki z Ljubnega, da obiščejo železarje v Mežiški dolini. To tudi bodo.

Kolektiv Kovinarstva je pokrovitelj šole in rad kaj primarne, če je to potrebno! Tudi rastlinjak za potrebe šole bodo izdelali, pa še marsikaj namenjajo v dobro vzgoje najmlajših. V Kovinarstvu pravijo, da želijo tesno sodelovati s KS in drugimi organizacijami v kraju, saj se zavedajo nujnosti družbenega prepletanja interesov. Pa še to, če kaže, odkupijo predstvo ali koncert domačega društva in omogočijo brezplačen vstop svojim delavcem.

Predsednika občine in ZRVS Mozirje sta sprejela otroke osnovnih šol za dan JLA

Občinski komite ZK razpravljaj

V razširjenem sestavu je komite ZK Mozirje obravnaval informacijo CK ZKJ o aktualnih idejnopolitičnih vprašanjih sedanjega ekonomskega položaja v državi. Sočasno so se poglabili v vsebino nalog komunistov v letu 1979. Obsežno so se

SEJA OBČINSKE KONFERENCE ZKS MOZIRJE

Občinska konferenca Zveze komunistov Mozirje je na svoji seji, ki je bila dne 22. novembra 1978, obravnavala in sprejela oceno samoupravnih družbeno-ekonomskih razmer v občini, obravnavala ter potrdila zaključke seminarja sekretarjev osnovnih organizacij Zveze komunistov in obravnavala poročilo komisije za organiziranost in razvoj ZK pri komiteju občinske konference ZKS Mozirje o organiziranosti Zveze komunistov v občini Mozirje, o strukturi in gibanju članstva ter o sprejemanju v članstvo ZK v letu 1978. Na osnovi poročil in razprave je OK ZKS Mozirje sprejela ustrezna stališča in sklepe.

RAZŠIRJENA SEJA PRESEDSTVA OBČINSKE KONFERENCE ZSMS MOZIRJE

Na razširjeni seji, ki je bila dne 12. januarja, je predsedstvo OK ZSMS Mozirje skupaj s predstavniki osnovnih organizacij razpravljalo o naslednjih vprašanjih: o obisku predstavnika predsedstva republiške konference ZSM Slovenije v osnovnih organizacijah ZSMS „Smreka“ Gornji grad, Ljubno in osnovna šola Luče. Ocenilo je delo osnovne organizacije ZSMS Mozirje in Ljubno, razpravljalo je o pripravah na sejo občinske konference ZSMS Mozirje in o nadaljnjem sodelovanju s pobrateno občino Čajetino. Med drugim pa je obravnavalo tudi problematiko glasila „Stopinje“, ki ga izdaja predsedstvo OK ZSMS Mozirje oziroma njegova komisija za informiranje.

SEJA PRESEDSTVA OBČINSKEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV MOZIRJE

Predsedstvo občinskega sveta ZSS Mozirje je na svoji seji, ki je bila dne 15. januarja, obravnavalo naslednja vprašanja: realizacijo sklepov zadnje seje, osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana razvoja občine Mozirje za obdobje 1976 – 80 v letu 1979, družbeni dogovor o kadrovski politiki v občini Mozirje ter program dela občinskega sveta ZSS Mozirje za leto 1979.

Osrednjo pozornost je predsedstvo OS ZSS Mozirje namenilo resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana razvoja občine Mozirje za obdobje 1976 – 1980 v letu 1979, kakor tudi dogovoru o aktivnosti sindikata ob sprejemanju zaključnih računov ter izvajanju določil zakona o združenem delu in spoštovanja rokov glede sprejemanja oziroma usklajevanja samoupravnih splošnih aktov z določili zakona o združenem delu,

seznanili z uresničevanjem politike družbenega plana za tekoče leto. Pri tem so se oslonili na zapiske 2. seje CK ZKJ in sklepe 9. seje CK ZKS. Na seji so prebrali tudi predlog akcijskega načrta za delo OO ZKS Mozirje, konference ter njenih organov. V poglobljeni razpravi so se odločili za naloge, ki jih predvideva predložen program dela.

Posebno pozornost so v razpravi posvetili obravnavi zaključnih računov po organizacijah združenega dela. Predsedstvo sindikatov v občini je pripravilo rokovnik, po katerem naj bi vse skupaj potekalo in zagotovilo vsebinsko poglob-

ljeno samoupravno obravnavanje rezultatov poslovanja in seveda tudi odločanje o delitvi dohodka. Tu ne gre samo za upoštevanje črke zakona, temveč gre bolj zato, da bodo delavci resnično seznanjeni na ustrezen način o vsem, kar se je v preteklem poslovnem letu v podjetju dogajalo.

Na občinski skupščini obravnavani osnutek resolucije o družbenoekonomskem razvoju v občini, je bil skrbno prereštan. Kritične pripombe in vsebinska dopolnila so bila sprejeta, tako, da bo ponovni dokument o teh gibanjih povsem novo oblikovan.

Premalo zanimanja

Delavska univerza Mozirje je pripravila že vrsto uspešnih tečajev, seminarjev in sploh je pokazala v naporih za izobraževanje odraslih veliko zagnanost. V zadnjem času pa so bili pripravljene razgovori z delegati, da bi v takšni obliki pojasnili novoizvoljenim predstavnikom raznih sredin in skupščin nekatere posebnosti delegatske ureditve. Vedno znova ugotavljamo, da je naš način odločanja v

vseh zadevah včasih zamotan, pa je prav zaradi tega treba več delati z delegati, da bodo ti zavestno odločali v dobro sredine, ki jo predstavljajo in v korist naše samoupravne družbe. Žal se je pokazalo da v nekaterih delovnih organizacijah nimajo dovolj posluha za skupne napore pri izobraževanju delegatske baze. Ni dolgo tega, ko takšen tečaj v Mozirju ni bil obiskan v toliki meri, da

bi se lahko opravil. Temu že sledi v kratkem razmaku drugi primer v Elkroju, kjer prav tako ni bila udeležba ustrezna. Kdo je temu kriv? Ali se delegati, ki so bili izvoljeni in se pred tem izrekli za pripravljene sodelovati, res ne zanimajo za takšna srečanja? Ali ni prave podpore v subjektivnih silah v teh sredinah? Pa še veliko se ob tem postavlja vprašanj! Drži pa vendarle to, da takšen odnos do družbenih nalog ni na mestu in da bomo posledice takšne mlčnosti čutili prav vsi. Saj je naša družba v bistvu organizirana na uveljavljanju volje vseh občanov.

GASILSKI HVALA!

Ljubno spada med tiste kraje v naši dolini, ki se odlikujejo po dobrem sodelovanju med krajanji. Da je temu tako, dokazujejo visoka denarna sredstva, ki so jih ljubenski gasilci zbrali med krajanji. Gasilci se vsem, ki so jih prijazno sprejeli in podprli pri nabavi novega gasilskega avtomobila najlepše zahvaljujejo.

Takšno sodobno gasilno orodje je danes že nuja. Tega se zavedajo ljudje, ki so napredku izkazali vso naklonjenost. Gasilci pravijo, da so prijetno presenečeni, hkrati pa vabijo k sodelovanju staro in mlado, saj jih ni nikoli preveč. To se je že tolikokrat pokazalo! Res, da šteje njihova vrsta 57 članov, vendar želijo pritegniti k temu požrtvovalnemu in nesebičnemu delu še in še ljudi. Ob tem se zavedajo, da brez dobrega sodelovanja s KS in drugimi organizacijami v kraju ne gre. Pravijo, da se s vsemi dobro razumejo in da bo tako ostalo tudi v naprej! Posebej so želeli izreči zahvalo

občinski gasilski zvezi in SIS za požarno varnost v Mozirju.

SEMINAR NA LJUBNEM

Izobraževanje delegatov je zelo pomembna naloga. Že smo o tem pisali. Vendar ni nikoli dovolj poudarka na teh prizadevanjih. No, primer izredno dobre udeležbe na Ljubnem pa vendarle kaže, da tam, kjer je prizadevnost vseh odgovornih združena, so tudi dobri uspehi. Že prvi dan razgovora z navzočimi delegati na seminarju je pokazal ugodno sliko. Zanimanje, sodelovanje in dobra izmenjava mnenj so značilnosti splošnega vtisa. Več kot na dlani je, da se v sredinah, kjer so bili izvoljeni navzoči delegati temeljito zavedajo, da je le znanje in poznavanje družbenega dogajanja odločilno pri uveljavljanju delegatskega sistema v naši družbi. Lažje je odločati in boljše se odloča, če je obravnavana stvar razumljiva. Da bo tako povsod, pa moramo družno poskrbeti.

SEJA OBČINSKE KONFERENCE SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA MOZIRJE

V torek, 23. januarja je bila seja občinske konference SZDL Mozirje, na kateri so delegati obravnavali naslednja vprašanja: osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana razvoja občine Mozirje za obdobje 1976 – 1980 v letu 1979, poročilo o poteku volitev v krajevnih organizacijah SZDL, delu delegatov, sklep o merilih za izvolitev in delegiranje članov občinske konference SZDL in druge določbe o njenem oblikovanju, obravnavali in sprejeli so pravilnik o podeljevanju priznanj OF in ostala vprašanja, ki se nanašajo na delo OK SZDL Mozirje.

M. P.

„REČIŠKE CIME“ v elementu na kvizu v Gornjem gradu

Iz gozdarstva

Svet obrata gozdarske kooperative Nazarje se je v letu 1978 zadnjič sestal 27. decembra.

Med drugim je sklepal o pristopu h skupni hranilno-kreditni službi, o cenah in prevozih gozdnih sortimentov.

Sklep o ustanovitvi enotne Gornjesavinjske hranilnice in posojilnice pomeni važen korak pri hitrejšem razvoju našega kmetijstva in gozdarstva. Iz sklepa o poenotenju HKS službe izhaja, da bomo nakazila za dobavljeni les realizirali preko zelenih knjižic HKS in ne več preko rdečih knjižic Ljubljanske banke. Tehnične službe v OGK, predvsem pa še v zadrugi, bodo morale storiti vse, da bi bil ta prehod čimbolj neopazen. Dogovoriti se moramo kako preprečiti to, da bi moral lastnik hranilne knjižice, ki živi v Rečici in tu z zadrugo posluje, zaradi vpisa nakazila za les, ki je bil posekan v njegovem gozdu v Gornjem gradu, potovati sem in tja. Prosim prizadete, da ne jemljejo za zlo, če se bo v začetku le še kje zataknilo in ne bo vse gladko steklo. Prizadevali si bomo, da bi bilo nepotrebnih „kratkih stikov“ čim manj.

V tekočem letu veljajo nove cene za gozdne sortimente. Te so nekoliko višje. Podrobnosti okrog novih cen boste zvedeli na naših enotah v Nazarjah, Gornjem gradu, Ljubnem, Lučah in Solčavi. Pripomnjam, da veljajo cene po ceniku za gozdne sortimente franko kamion-

ska cesta. Lanskoletna praksa je pokazala, da si gozdni posestniki vsak po svoje tolmačijo pojem kamionske ceste. Posamezni gozdni posestniki so mnogokrat silili šoferje in manipulan-te, da so odvažali les po nemogočih cestah, nevarnih za kamion in življenje šoferja. Po uveljavljenih normah pomeni kamionska cesta transportni objekt, po katerem lahko kamion pelje varno, brez bojzani, da bi nastala gospodarska škoda na vozilu in brez nevarnosti za življenje šoferja.

Tudi pogoji prevoza lastnega lesa z lastnimi prevoznimi sredstvi so se spremenili. Lansko leto je prevoze plačevala lesna industrija. Zaradi lažjega obračuna so bile cene za lastni prevoz premalo prilagajene relacijam prevoza. Letos prevzema stroške prevoza v svojo režijo OGK. Cene za prevoz lesa bodo priznane glede na dolžino prevoženih m³/km in bodo vsa lanskoletna negotovanja odpadla.

Glede na to, da lesa, ki ga bodo gozdni posestniki prevažali na skladišča uporabnika z lastnimi prevoznimi sredstvi, vedno ne bodo mogli oddati naši manipulant, bodo tega prevzemali lesnoindustrijski manipulant ob dovozu. Priporočamo gozdnim posestnikom, da sodelujejo pri izmeri in klasifikaciji pripeljanega lesa.

Ker bo del lesa prevzet na skladišču kupca, se bodo na javnih cestah zopet pojavili prevozniki lastnega lesa brez doku-

mentacije o količini in kvaliteti lesa. S tem morajo računati tudi inšpekcijski organi. Za les, ki ga bodo prevažali zasebni avto-prevozniki, pa bodo ti imeli od-dajne konsignacije in bo les iz-merjen od naših manipulantov.

Kakor novi cenik za gozdne sortimente, tako je tudi novi cenik prevozov na voljo in si ga zainteresirani gozdni posestniki lahko ogledajo na naših enotah, ali na sedežu OGK v Nazarjah. Prav tako vam lahko potrebne informacije dajo revirni gozdarji in manipulant, ki so z vami večkrat v stikih.

MATEVŽ POŽARNIK

Odgovor na notico...

V zadnji številki Savinjskih novic je bila objavljena notica o gradnji igrišča v Gornjem gradu. Notica vsebuje moto zaskrbljenosti: „Ali ne gre morda za črno gradnjo?“

Do nedavna večje aktivnosti mladih v Gornjem gradu ni bilo. Kaj je bilo temu krivo? Morda občinsko mladinsko vodstvo ni znalo aktivirati gornjegrajske mladine; morda v krajevni skupnosti, v KO SZDL v ZK ni posluha za mlade; morda pa smo mladi sami takšni, da smo zadovoljni tudi takrat, ko smo nezadovoljni? „Pa menda ja ne!“

V zadnjem času so se stvari temeljito premaknile. Zbudili so se mladi v „SMREKI“. Partizan je oživel in na občnem zboru v novembru 1977 so njegovi člani sprejeli program dela. Ugotovili pa smo, da brez pokritih in nepokritih športnih prostorov ni pogojev za rekreativno delo. Kaj storiti? Mnogi delovni ljudje so nas razumeli – 155 (stopetinpetdeset) krajanov je vpisalo za 110.500 din prispevka iz obveznic cestnega posojila. Za začetek res mnogo dobre volje! Toda zataknilo se je! KS je dom Partizana namenila za druge resnejše stvari, za igrišče pa urbanistične rešitve niso bile takšne, ki bi jih bilo mogoče uporabiti in realizirati. Koliko časa še čakati? Kdo bo pomagal? Trenutek malodušja je začasno zmagal. Vmili smo obveznice darovalcem. Toda mladina je realna. Boljša je začasna rešitev kot nobena. Na ZKZ Mozirje je Partizan Gornji grad naslovil vlogo za dodelitev uporabe zemljišča za športne namene v bližini Gornjega grada. Odgovor ZKZ Mozirje je bil posredovan novembra 1978. V njem je navedeno, da Partizan odstopa zemljišče na parcelni številki... v skupni izmeri 9376 m² do takrat, dokler bo površina upravljenja kot igrišče.

Zemljišče je zamočvirjeno, rahlo valovito, poraščeno s kislimi travami. Treba ga je bilo izravnati. Ko bo pomladi zamrznjena deponija zemlje zopet razgrnjena po celotni površini, ko bo izvršeno odvodnjavanje, ko bo na njem posejana zdrava trava (udarniško delo), bo zemljišče meliorirano in uporabno za razgibalni šport. Uporabno pa bo tudi za druge namene, saj bo postalo bolj zdravo in suho. Rane v prirodi ni, saj se v bistvu ni nič spremenilo. Partizan bo pač nekaj časa prej prišel do športne površine, kot mu jo bo družba zagotovila. Ko mu jo bo, bo pač to opustil. Vzkliknimo mladini: „Hvala!“ Prej spoznajo kot drugi, da je življenje zahtevnejše od papirja.

Delavci v KS Gornji grad vlagajo precejšnjo denarna sredstva za razvoj športa preko samoupravnega sporazumevanja. Ali naj vlagajo res samo zsolidarnost, ali naj tudi njim kaj pripada?

Sredstva, ki jih uporabljamo kot vzvode za navdih in za zahtevek po hitrejšem napredku, naj bodo življensko uporabljena. Kdor strelja s puščico, naj pazi, da bo zadel to, kar je namenjeno kot gojitveni odstrel, kajti lahko zadene tudi prijatelja!

IVKO POLIČNIK

VERA KUMPREJ NAM PIŠE:

Pošiljam še nekaj pesmi, ker sem v zadnjih Novicah videla, da ste objavili dve. Objavljala sem že več let v Kmečkem glasu, imam jih že precej uglasbenih (Rdeči tulipan, Neodposlano pismo – Lojze Slak) toda v veliko čast si bom štela, če boste tudi v Novicah kaj objavili, ker to je naš priljubljen časopis in jaz tudi najraje pišem za naše domače ljudi. Imam zelo veliko napisanega gradiva, saj pišem že od šole ve, to je 15 let, nekaj je dobrega, nekaj sla-

bega, pošiljam vam jih več, da boste lažje izbirali, za pusta ali za pomlad in za 8. marec, tudi verze za govor Maksa Burje sem napisala, kar je bilo še potem zraven, je pa seveda še sam dodal.

Torej vaš list je tudi naš najljubši časopis in če boste kaj objavili bom vesela.

PRIPIS UREDNIKA:
Eno izmed pesmic objavljamo. Pa hvala za priznanje našemu glasilu.

KRČMAR LEPO JE BITI

*Gozdar lepo je biti, gozdar bom jaz postal,
po gozdčiču zelenem s sekirco se igral,
udaril tu pa tam kaj bom lepo smrekico
in mlado hčer domačo poljubil bom srčno.*

*Krčmar lepo je biti, krčmar bom jaz postal,
vse drago zaračunal, bom z dinarji cingljal.
Bom alkohol popravil, preveč po grlu že,
med vino pa primešal kar vodo s kuhinje.*

*Lepo je lovec biti, bom lovec jaz postal,
nabito puško nosil, na štoru večkrat spal.
Odhajal bom na jago, vsak dan s prijatelji,
enkrat na leto počil bom zajčka v detelji.*

*Ne eno drugo nisem, zdaj kmetič sem postal
moj žep je vedno prazen, raztrgan je rokav,
divjad mi dela škodo, z gozdarjem šla je hči,
krčmar me opehari pri vsaki kupici.*

Mladi literati na Ljubnem

Uredniki smo veseli odziva bralcev. Posebej pa, če gre za sodelovanje z najmlajšimi. Zavedamo se, da so prav oni naša bodočnost in da se mlad človek uči tega, kar ga bo morda pozneje v življenju veselilo. Z osnovne šole so pisali takole:

„Spoštovani urednik! Najprej vas lepo pozdravim in vam čestital k uspešnemu vodenju Savinjskih novic. Pošljamo vam nekaj naših pesmi in spisov. Zelo se bomo razveselili, če bosta tudi kakšna naša pesem ali spis našla prostor v vašem listu.“ Seveda sem bil vesel vaše vne in marljivosti! Pa tudi vaša dela so me navdušila. Vendar morate razumeti, da imamo zelo omejen prostor in bom zato moral poslane pesmice in spise priložnostno objavljati. Vsekakor hvala in še pišite! Vendar bo bolje, če sproti javite, kaj se dogaja pri vas na šoli. Menim pa, da je prav povedati čigave prispevke sem dobil. Pesmice so napisale: Jožica Plesec, Marija Kovač, Marija Krznar, Bernardka Zupančič, Mojca Nerat in Jožica Jamnik. Spise

pa sta poslali Ivanka Podmenišek in Alja Toš. Že prej pa sem prejel prispevke nekaterih drugih vaših vrstnikov z Ljubnega. Takole se dogovorimo! Eno od pesmic bom objavil v tej številki. Druge sestavke pa ob priliki. Pa nič ne zamerite, če ne bo mogoče vsega objaviti. Se bo že našla prilika, da povemo, kako ste marljivi in prizadevni. Veliko delovne vne vse vam želi vaš urednik.

POLŽEK

*Polžek, polžek, kam pa kam,
svojo hiško nosiš sam.
Hiško si si sam zgradil,
kaj, ko meni bi jo podaril.*

*Svoje hiške jaz še nimam,
ker zgraditi je ne znam.
Moja roka je še mlada,
zato ničesar še ne zna.*

*Otroci ti nagajajo,
in tebi hiško tarejo.
Ti pa jim rožičke kažeš,
hudoben nisi kot se kažeš.*

MARIJA KRZNAR
4. a razred
OŠ Ljubno ob Savinji

SREČANJE STAREJŠIH OBČANOV NA LJUBNEM

Ob zaključku leta 1978 je pionirski odred v sodelovanju s SZDL, krajevno skupnostjo, osnovno šolo, TOZD, družbenopolitičnih organizacij in društva Ljubnega organiziral srečanje starejših občanov.

Veselo presenečeni smo se 29. decembra popoldne zbrali in napolnili večnamenski prostor v šoli. Gnil nas je že ljubeznivi sprejem pionirjev, ki so nas pristrčno pozdravili z nageljčkom, nam pomagali v garderobi in so nas spremili do sedeža za mizo.

Med pogostitvijo smo s toplimi občutki poslušali pozdravne nagovore mladine in drugih organizatorjev srečanja. Višek razpoloženja pa je bil dosežen ob lepem petju šolskega in ženskega pevskega zboru, ki smo ga do solz ganjeni poslušali ob spoznanju, da še le nismo pozabljeni...

Ob veselih zvokih harmonike Lenke Kraljeve, ki je posrečeno izbrala naše, skoraj že pozabljene, ljudske pesmi, smo pozabili na težave in prepevali kakor že dolgo, dolgo ne. Nepozabno srečanje nam je bilo najlepše darilo za novo leto! Vsem, ki so srečanje omogočili in pri tem sodelovali se iskreno zahvaljujemo!

I. M.

VDOVA ROŠLINKA JE OBISKALA REČICO

No ja, se pač zgodi, da tudi vdove hodijo okrog. Pa je komedija Vdova Rošlinka prišla tudi na Rečico ob Savinji. Iz Gornjega grada so jo pripeljali na obisk. In ni bilo zaman. Dvorana na Rečici jo je sprejela, polna, kljub poledici, skoraj do zadnjega kotička.

Pa se je začelo. Začelo s prologom, ki ga avtor sicer ni predvideval, a ga je režiser Aci Urlep po svoje dodal in tako oplemenitil komedijo z novim elementom.

Sicer je pa res: zakaj pa naj bi še življenja polna vdova samevala ne glede na to, da je že njena hčerka sposobna za zakon?

Res je pisec komedije speljal celotno vsebino po starih moralnih normah, a nedorečnega je v tej igri še precej.

Pa so zaigrali. Ne, zaživeli so pred nami, ti zaneseni gornjegralski amaterji. Saj navsezadnje res nisi vedel, ali se smejiš igralcem ali domislicam pisatelja.

Živeli so na odru, se naprezali, trudili kar se je dalo, da bi gledalci dobili tisto, zaradi česar so prišli: dve uri zabave in pozabe na trdi, kaj nič komedijski vsakdan.

In to je igralcem iz Gornjega grada povsem uspelo.

Predstavo gledal in se ob njej bavaval
I. V.

Športniki na šoli Ljubno

ŠŠD Ljubno je prejšnji mesec imelo svoj redni občni zbor, katerega so se poleg učencev udeležili tudi delavci šole ter predstavniki telesnokulturnih organizacij iz domačega kraja.

Osnovno šolo Ljubno obiskuje 320 učencev, prav toliko članov šteje tudi ŠŠD, kar pomeni, da so vsi učenci člani te najbolj množične športne organizacije v kraju.

V letošnjem letu delujejo naslednje sekcije: košarka, atletika, odbojka, gimnastika in namizni tenis. V zimskem času bo delovala tudi sekcija za alpsko smučanje. V okviru NK Gradbenik in SSD Ljubno pa delujete tudi nogometna in smučarska skakalna sekcija.

V novem šolskem letu so si člani zadali zelo ambiciozen program, katerega glavna naloga je uveljavljanje samoupravnih odnosov znotraj društva. ŠŠD je organizacija takšne vrste, ki daje učencem prav vse možnosti za njihovo ustvarjalnost. Učenci

so z mentorjevo pomočjo izdelali program, ki ga bodo sami uresničili. Udeleževali se bodo najrazličnejših tekmovanj – od razrednih pa do občinskih in republiških. Prav tako se bodo preizkusili v organizaciji tekmovanj. „Sprejemni izpit“ so že položili, saj so v začetku septembra organizirali atletske tekmovanje, katerega se je udeležila tudi mozirska osnovna šola. Ob tej priložnosti so predali namenu tudi nove atletske naprave, ki so jih uredili z udarniškim delom.

Učenci si želijo čim boljše uvrstitve v tekmovanju za najboljše samoupravno organizirano ŠŠD v Sloveniji.

Da bi bili v vodstvenih organih ŠŠD zastopani vsi razredi, so bili v odbore in komisije delegirani predstavniki vseh razredov.

ŠŠD Ljubno pa bodo vodili predsednik Miha Kralj, podpredsednik Igor Fludernik, tajnica pa je Leonida Mori.

RAJKO PINTAR

Odličje turističnemu društvu Mozirje

Že smo poročali, da je mozirsko turistično društvo prejele odličje. Celjska turistična zveza pripravi tekmovanja društev na širšem celjskem območju. Ocenjevanje posebne komisije je pokazalo, da je najmarljivejše turistično društvo tega območja bilo mozirsko. Za posebne zasluge pa so prejeli še priznanja in plakete posamezniki, turistični in gostinski delavci. Izmed gostincev sta prejela posebno priznanje Petm iz Ljubnega in gostilna pri Jošku v Gornjem gradu. O obeh odlikovancih Hinku Čopu in Ivanu Zupanu smo že poročali.

Tokrat pa smo naprosili Ivana Zupana, ki je tudi predsednik turističnega društva Mozirje za pogovor. Dejavnost turističnega društva temelji na raznovrstnih nalogah s področja turizma, varstva okolja, urejanje okolja, skratka tudi skrbi za zaščito naravnih posebnosti. Kot tako daje predloge krajevni

skupnosti in seveda tudi drugim društvom za skupne napore pri ohranjanju naravnih in turističnih lepot krajine. V Mozirju se je turistična dejavnost že zgodaj razvila, saj je bilo ustanovljeno turistično olepševalno društvo že leta 1892. Kraj je slovel po lepotah in čistoči ter vsled tega privabljal veliko število tujcev v dolino. Dejavnost je zamrla le med obema vojnoma. Sedaj pa se društvo trudi, da bi vzbudilo pri stanovalcih smisel za urejanje okolja v širšem in ožjem smislu. Res je postalo Mozirje spet kraj cvetja. Ljudje z ljubeznijo negujejo cvetje in lepšajo svoje vrtove ter hiše. Letna tekmovanja kažejo vedno boljše uspehe. Da bi bili še učinkovitejši prireja društvo občasno predavanja o urejanju okolja in tudi v sadjarstvo ljubiteljskega obsega posega. Z Gornjesavinjsko turistično zvezo se trudi za izdajo propagandnega gradiva. Imelo je svoj veliki delež tudi pri izdaji vodiča po Gornji Sa-

vinjski dolini. Sedaj pripravlja še prospekte za Mozirje in okolico. Pri delih v Savinjskem gaju so krepko sodelovali člani društva, zakar jim gre vse priznanje. Saj bi vodstvo društva brez marljivih članov pač ne pomenilo dosti! Društvo je predlagalo krajevni skupnosti in občini kako bi se dalo urediti širše okolje Savinjskega gaja v parkovno enoto. Ivan Zupan pravi, da bo treba v bodoče posvečati več pažnje samim članom društva. To je bilo nekoliko zamenjano vsled velikih nalog pri izgradnji Savinjskega gaja. Seveda pa je še vrsta stvari, ki zahtevajo širšo podporo. V samem Mozirju bo treba razčistiti, kdo naj v bodoče ureja in vzdržuje gredice, stari park in kopališče. Premisliti velja, ali ne bi kazalo zadolžiti za ta dela ustrezno delovno organizacijo? Saj tako kot je danes, da prelagamo to dolžnost z rame na ramo, ne gre več! Sodelovanje z organizacijami v samem kraju je dobro, vendar manjka ustrezen načrt za varstvo okolja v celotni dolini.

Odlikovancem čestitamo in želimo, da bi še v naprej s takšno vnemo delali v svojih sredinah za dobrobit kraja in doline!

POJASNILO IZLETNIKA

Naša bralka M. V. iz Mozirja nam je sporočila nepravilnosti v zvezi z voznim redom avtobusov pri Turistu v Mozirju. Zaman je čakala neke sobote na avtobus proti Velenju. Agencija IZLETNIKA v Mozirju je na naše vprašanje poslala tole pojasnilo:

Avtobus na navedeni relaciji vozi ob 16,10 uri samo od ponedeljka do petka, torej ob sobotah ne vozi. Na našem voznem redu, ki je izobešen pri hotelu Turist Mozirje je ob navedeni uri (16,10) zabeležena opomba „ne vozi ob SO“. t.j., da avtobus ob sobotah ne vozi. Pri pregledu izobešenega voznega reda smo ugotovili, da je nekdo to opombo spraskal. Povedati moramo, da imamo težave z izobešenim voznim redom ker je večkrat s strani neresnih oseb poškodovan. Sporočamo vam tudi, da smo poškodovano oznako takoj popravili. Zahvaljujemo se vam za opozorilo, ter vas lepo pozdravljamo.

Vodja poslovalnice:
MILAN JURIC

Neredna dostava Novic

V zadnjem času je vse več pritožb o tem, da naši občani ne dobijo, ali pa dobijo z zamudo, naše občinsko glasilo. Na območju nekaterih pošt je to prav kritično. Seveda je razumeti ljudi, če negodujejo, saj je vsekakor pričakovati, da prejmejo Savinjske novice v roku, kot je to pri običajnem poslovanju naših pošt že v navadi. Naša prizadevanja niso rodila uspeha, pa smo zato poprosili odgovorne poštne delavce pri TOZD Velenje. Tam smo dobili zagotovilo, da poslej tega več ne bo. Sicer pa priporočamo, da v prvi vrsti primere, ko ne dobite Novic pravočasno, ali pa sploh ne, sporočite odgovornemu delavcu na področni pošti. Za januarjsko številko smo ugotovili, da je zapoznela zaradi nepravilne manipulacije v odpremi v tiskarni, no potem pa so jo še marsikje pozno dostavljali. Prepričani smo, da se bo stvar dala sporazumno rešiti, vsaj poštne delavci, odgovorni za PTT promet zagotavljajo tako. Seveda pa je ob tem treba povedati, da ima pošta marsikje izredne kadrovske težave. Tu bi kazalo resnično več sodelovanja med posameznimi poštami in krajevnimi skupnostmi. Verjetno bi na tak način rešili kadrovske stisko.

Menimo, da bi se v prenekaterem kraju našel kdo, ki bi želel delati na pošti, oziroma za pošto, tembolj, ker gre v glavnem za delo v določenem času, tako, da ostane še čas za kakšna opravila doma. Sploh pa je pošta tudi del nas in bi moralo biti sodelovanje s krajevnimi faktorji tesnejše.

SREČANJE Z DUHOVNIKI NAŠE OBČINE

Že je prešlo v običaj, da se vsako leto srečajo duhovniki, ki delujejo na našem območju na povabilo predsednika občine v Mozirju. Tudi tokrat je bilo tako. Uvodoma je Hinko Čop pozdravil vse navzoče, ter jim zaželel srečno leto 1979. Srečanja so se udeležili tudi člani koordinacijskega odbora pri SZDL in verske komisije pri občini. Sprejem je potekal v prijetnem vzdušju. Število udeležencev s strani predstavnikov cerkvene skupnosti je pokazalo na dobro sodelovanje med njimi in družbenimi organizacijami. To pa je v svojem zahvalnem govoru poudaril tudi mozirski dekan Žager.

Izvršni svet bo zasedal

Da je izvršilni organ skupščine občine Mozirje močno delaven, pričča že 20. seja, ki je bila te dni. Na njej so obravnavali plan dela. Obsežne naloge stoje pred samo občinsko upravo, pa seveda pred samim izvršilnim telesom skupščine. Programske naloge so razdeljene v dva dela.

Splošni in zakonodajni, realizacija pa načrtovana po tromesečjih za vse leto.

Poročilo o delu upravnih organov SO Mozirje je zelo izčrpno in tudi kritično. Novi zakon o upravnih organih daje možnost takšne organiziranosti, ki danim prilikam najbolje ustrezajo. O kadrovske strukturi govori poročilo, da so delavci v upravi marsikje pod zahtevano strokovno izobrazbo in da se spriči številnih novih predpisov vse več nalog prenaša na občinske upravne organe. Seveda je delno odraz slabe izobrazbene strukture tudi dejstvo, da so delavci z enako izobrazbo v gospodarstvu večkrat višje ovrednoteni in tako je upravni delavec napram tistemu iz gospo-

darstva v slabšem gnotnem položaju. Tu so tudi vzroki za čisto odhajanje kadrov iz uprave. Poročilo navaja vrsto zanimivih ugotovitev in poudarja potrebo po večji zavzetosti pri kadrovanju.

Izvršni svet je nato obravnaval poročilo Ljubljanske banke, Temeljne banke Velenje in predvidevanja za leto 1979.

NOVI SODNIKI POROTNIKI

Predsednik SO Mozirje Hinko Čop je povabil novoizvoljene sodnike porotnike k polaganju slovesne izjave. Zelo pomembno družbeno dolžnost so prevzeli občani zavestno in obljubili sodelovanje v našem sodstvu. Gre za sodnike porotnike, ki bodo delali v okviru temeljnega sodišča Celje v enoti Velenje. Mandatna doba traja 4 leta. Po opravljenih formalnostih je predsednik občine zadržal novoizvoljene sodnike porotnike na krajšem sprejemu.

O Mihaelu Vošnjaku

V dneh kulturnega tedna v Gornji Savinjski dolini se bomo oddolžili spominu velikega rodoljuba in organizatorja slovenskega gospodarstva ing. Mihe Vošnjaka. Ljubljanska banka—Temeljna banka Velenje bo skupno s kulturnimi organizacijami doline odkrila v prostorih svoje poslovalnice v Mozirju spominsko obeležje temu velikemu Slovincu. Naj ga v kratkem predstavimo.

Rojen je bil 18.9.1837 v Šoštanju, umrl pa je 2.7.1920 v Švici. Pokopan je v Šentilju pri Velenju. Njegov grob je spomniško zaščiten, skrb za urejanje pa je prevzela celjska podružnica Ljubljanske banke. Po končani gimnaziji je doštudiral v Gradcu za inženirja in se zaposlil pri Južni železnici. Kot postajenačelnik v Zagrebu je prišel v spor z banom takratne ogrske vladavine, ker je ob povratku iz koncila sprejel borca za slovanske pravice, dr. Jurija Strossmayerja v dvorni čakalnici z vsemi slovestnostmi. Moral je pred nasiljem sovražnikov slovanstva v Gradec na direkcijo železnic. Vendar se je kmalu upokojil. Nato se je v celoti posvetil narodnostnemu in gospodarskemu napredku takratnega neukega slovenskega ljudstva. Kaj kmalu je začutil, da je odvisnost naših ljudi od nem-

škega kapitala pogojevala določeno nacionalno podrejenost. Zato je ustanovil hranilnice in še njih zvezu, ki je imela sedež v Celju. Bil je soustanovitelj Gornjesavinjske posojilnice in hranilnice v Mozirju, ki je vseskozi utrjevala slovenstvo v dolini. Vedno je bil na čelu napredka, pa tudi med voditelji taborov, slovenskih čitalnic in sploh smemo trditi, da so njegove zasluge v času, ko je bil poslanec deželnega zbora v Gradcu in državnega zbora na Dunaju nepozabne. Po njegovi zaslugi je prišlo do gradnje železnic Celje—Rogatec in Celje—Dravograd. Boril se je tudi za slovenske paralele na gimnazijah v Mariboru in Celju. Zaradi takrat imenovanih „celjskih dogodkov“ je morala celo odstopiti takratna vlada na Dunaju. Lahko bi še naštevali njegove zasluge za prebujenje slovenskega naroda! Končno se je moral preganjan umakniti v Gorico in od tam v Švico. Podpiral je gmotno in osebno odbor za združitev južnih Slovanov. Vendar se iz protesta ni vrnil v novo državo Srbov, Hrvatov in Slovencev, ker niso pristali v takratnih velikosrbskih krogih na federativno ureditev. Zato je umrl v tujini, v domačo zemljo pa je bil položen šele 17.11.1927.

A.V.

SLOVENSKE ŽELEZARNE

ŽELEZARNA RAVNE

RAVNE NA KOROŠKEM

TOZD KOVINARSTVO LJUBNO OB SAVINJI

Komisija za kadre
in splošne zadeve

OBJAVA

prostih del in nalog

REFERENTA PRIPRAVE ZA IZDELAVO TEHNOLOŠKE
IN PRIPRAVLJAVSKE DOKUMENTACIJE ZA INDIVIDUALNE MALOSERIJSKE ZVARNJENCE IN MEHANSKE
OBDELAVE

Pogoji:

- končana srednja tehnična šola strojne smeri
- 4 leta delovnih izkušenj, od tega 2 leti v pripravi dela
- zaželjen odslužen vojaški rok

Dela in naloge se sklenejo za nedočen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave in dokazila o razpisnih pogojih naj kandidati pošljejo v 15. dneh po objavi oglasa splošno kadrovske službi TOZD Kovinarstvo Ljubno ob Savinji.

PODATKI IZ NOB

Zbiranje gradiva in objavljanje podatkov o NOB, predvsem o ljudeh, neposrednih udeležencih posameznih dogodkov ali dogajanj, je zahtevno in odgovorno delo, saj so še živi bodisi neposredni udeleženci zadnjih vojnih dogodkov ali pa njihovi svojci, ki jih vsaka napačna ugotovitev lahko hudo prizadene.

Tak primer se je zgodil v knjigi R. Zakonjška „Velika preizkušnja“ na str. 252, kjer sem v izjavi o sodelovanju z okupatorjevimi sodelavci pomotoma imenoval Ivana Kosa.

Ivan Kos je v resnici sodeloval z NOB, bil 4. junija 1942.1. izseljen ter umrl v internaciji 9. septembra 1942.1.

S to izjavo se želim opravičiti njegovim svojcem in sorodnikom ter tako vsaj delno popraviti krivico, ki jim je bila storjena.

ing. CIRIL REMIC
Ljubljana, Melikova 66

Osnovna šola Mozirje

obvešča,
da bo vpis učencev v prvi razred
za šolsko leto 1979/80 po naslednjem razporedu:

MOZIRJE: od 14. do 15. februarja od 16. do 18. ure

NAZARJE: 14. februarja 1979 od 16. do 18. ure

REČICA: 14. februarja 1979 od 16. do 18. ure

V prvi razred bomo vpisovali učence, ki so rojeni v letu 1972. Pri vpisu boste predložili izpisek iz rojstne matične knjige.

Osnovna šola Mozirje

Žirija za podeljevanje Priznanj OF pri Občinski konferenci SZDL Mozirje

POZIVA

vsé zainteresirane krajevne organizacije SZDL, organizacije združenega dela in druge delovne ter samoupravne skupnosti, vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini, družbene organizacije in društva ter občane k vlaganju predlogov za podelitev

PRIZNANJ OF V LETU 1979

Priznaja OF se podeljujejo posameznikom in organizacijam za njihovo delo in prispevek k dosežkom trajnejšega pomena na področju:

- razvoja naše samoupravne socialistične družbe;
- uresničevanja ustavno opredeljenih družbeno ekonomskih in političnih odnosov na posameznem področju družbenega življenja in dela ter v družbi nasploh, posebej razvijanja delegatskega sistema in uveljavljanja samoupravne organiziranosti združenega dela;
- krepitve SZDL kot fronte vseh delovnih ljudi in občanov ter njihovih organiziranih socialističnih sil;
- neposrednega uveljavljanja delovnih ljudi in občanov kot subjektov odločanja na vseh področjih in vseh sredinah družbenega življenja. Predlog je treba obrazložiti in predložiti potrebno dokumentacijo, če ta obstaja.

Žirija sprejema predloge za podelitev Priznanj OF v letu 1979 do vključno 31. marca 1979 na naslov: Občinska konferenca SZDL Mozirje.

Kaj vemo o steklini

V prejšnji številki SN smo že pisali o neposredni nevarnosti pojava stekline. Zaenkrat na območju občine Mozirje te bolezni še nismo ugotovili. Z namenom, da bi čimveč ljudi poučili o osnovnih znamenjih stekline, smo pripravili za objavo naslednji sestavek.

Steklina je akutna (naglo potekajoča) virusna bolezen ljudi in živali, ki se prenaša z ugrizom in se vedno konča s smrtjo okuženega človeka ali živali. Razširjena je po vsem svetu. V Jugoslaviji je bolj poznana v južnih delih države, kjer jo prenašajo predvsem stekli psi, v Vojvodino in severozahodno Slovenijo pa so jo zadnja leta vnesle stekle lisice.

Povzročitelj stekline je virus (kužna klica), ki se razmnožuje v možganih in žlezah slinivkah. Okužena žival ga lahko izloča že nekaj dni prej, preden se pokažejo prva bolezenska zna-

menja. Bolezen se prenaša z bolne na zdravo žival in človeka skoraj izključno z ugrizom; zato so najbolj nevarni stekli domači in divji mesojedi. Človek se lahko okuži tudi preko ran na rokah, če pridejo v stik z okuženo slino stekle živali.

Prva bolezenska znamenja se pri živalih pokažejo šele 2 do 8 tednov po okužbi. Za stekle živali so najbolj značilne spremembe v obnašanju.

Psi postanejo nenadoma popadljivi, težko požirajo, se slinijo, hripavo lajajo, včasih pa so le močno prestrašeni. Čez nekaj dni začnejo hrometi, dokler ne obležijo in poginejo. Podobne znake opazimo tudi pri mačkah, le da so te večinoma zelo napadalne.

Goveda so preplašena, težko požirajo, se obilno slinijo, pogostni pa so tudi znaki kolike. Prašiči nastanejo napadalni, se močno slinijo, drgnejo ob korita in druge živali, nato pa po stopoma hromijo in poginejo. Bolezen lahko zanesljivo ugotovimo le z laboratorijsko preiskavo.

Zbolelega psa ali mačke ne smemo ubiti, moramo pa o tem takoj obvestiti veterinarja, ki bo žival opazoval, po poginu pa truplo poslal v preiskavo. Divje živali, ki se neprirodno vedejo, je treba pustiti pri miru in o najdbi obvestiti veterinarja ali lovca.

Meso in mesni izdelki zbolele ali sumljive živali so neprimerni za prehrano ljudi in živali. Takih živali tudi ni dovoljeno klati.

Prihodnjič o ukrepih proti steklini.

A. RESNIK

OBVESTILO

Prodam domače slivovo žganje!

VERA KUMPREJ
Ter 63
63333 Ljubno
ob Savinji

V spomladanski sezoni vam nudimo vse potrebne sadike in lončnice za vaš dom in vrt.

Po naročilu izdelujemo tudi šopke in vence.

Vrtnarstvo
Stanka Krajnc,
Nazarje 193

Osnovna šola Mozirje
razpisuje
naslednja prosta dela in naloge:

1. HIŠNIK – KURJAČ, za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop službe takoj oziroma po dogovoru.
2. KUHARICO, za določen čas s polnim delovnim časom. Nadomeščanje prodniškega dopusta. Nastop službe takoj oziroma po dogovoru.

Ljubljanska banka

Ljubljanska banka, Temeljna banka Velenje, enota Mozirje prosi vse poslovne prijatelje, ki so ob najemanju kreditov za stanovanjsko izgradnjo predložili gradbene načrte, da te dvignejo v enoti Mozirje. Načrti, ki ne bodo prevzeti do 15. marca 1979 se bodo zavrgli. Hvala za razumevanje!

Socialistična republika Slovenije
SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE
Oddelek za gospodarstvo in finance

Podjetje za urejanje voda NIVO
CELJE
TOZD – vodno gospodarstvo
Rečno nadzorstvo

Z namenom, da se v čimvečji meri odpravijo poplave, erozija in odnašanje rodovitne zemlje, ki jo povzročajo zanemarjenost in zaraščenost vodnih strug,

pozivamo

vse lastnike in upravitelje zemljišč, ki leže ob potokih in jarkih na področju porečja Savinje in Drete, da
do 15. marca 1979 temeljito očistijo struge potokov in jarkov
ob katerih ležijo njihova zemljišča.

Struge očistite po naslednjih smernicah:

1. V strugah, koritih in na bregovih, se mora posekati drevje, ki izrazito ovira pretok voda in plavajoči material, ki mu voda izpodkopava koreninski sistem ali je nagnjeno v strugo tako, da obstaja nevarnost, da se podre v strugo. Iz struge je treba odstraniti tudi šture in drugo navlako, ki ovira vodnik tok.
2. Drevje in grmičevje se mora posekati čim nižje pri zemlji, rezi na panjih pa morajo biti gladki, da se ohrani izbojna moč.
3. Pri spravi lesa se ne smejo poškodovati brežine, ne zaščitna rast (mlado grmičevje) in travna ruša. Posekan les in vejevje je treba takoj odstraniti z obrežnih zemljišč, da jih ne odplavi visoka voda, zažgati pa se smejo le na krajih, kjer se ne more poškodovati mladikovina. ODPADKOV NI DOVOLJENO ODMETAVATI V STRUGO.
4. Očiščevalna dela bodo nadzorovali rečni nadzorniki in vodnogospodarske inšpekcije, ki bodo po potrebi dajali strokovna navodila, ter posredovali ukrepe, potrebne za izboljšanje stanja na vodnem režimu.

Učiteljica – knjiga

Nič novega ne povemo, da se stopnja kulturnosti in razgledanosti nekega naroda meri tudi po tem, koliko knjig se tiska, bere in s kakšnimi količinami in kvalitetami razpolagajo knjižnice. Smemo se pohvaliti, da je v naši občini branje priljubljeno. Knjižnica v Mozirju deluje že od leta 1973. Začeli so z 800 izvodi in 30 člani. Temeljna knjižna zaloga je letno vidno rastle, tako, da šteje danes že preko 8600 knjig, število bralcev pa preseže 1000. Seveda bi občinska matična knjižnica ne opravljala svojega poslanstva zadovoljivo, če bi poslovala le v Mozirju. Zato so ustanovili leta 1975 izposojevališče v Solčavi. Temu so sledile še takšne v Gornjem gradu, na Ljubnem, v Novi Štifti in na Rečici. Tako je

postala knjiga domala povsod dostopna našim občanom. Verjetno pa še načrtov za razširitev te mreže ni konec. ZKO, ki upravlja s knjižnico, ima še smele načrte! In prav je tako. Seveda ob tem ne gre pozabiti na šolske knjižnice, ki marsikje pomenijo vir znanja najmlajšim.

Pa še to. Pripravljeni so načrti za dograditev kulturnega doma v Mozirju, kjer naj bi našla svoje mesto posodobljena knjižnica s čitalnico. Žal potekajo dela na obnovi tega doma omejeno, saj še vedno ni izpraznjeno skladišče v stavbi. To pa preprečuje hitrejšo obnovo prepotrebne kulturnega doma. Sicer pa mudimo! Druge so bolj prizadevni glede urejanja prostorov, ki nudijo zavetje kulturnim dejavnostim.

ŠOLSTVO V GORNJEM GRADU

Kmalu bo odprla svoje duri nova šola v tem kraju, ki je nekoč bil sedež sreza in vseh ostalih srezkih uradov. Seveda je bogata zgodovina tista, ki daje Gornjemu gradu posebno obeležje. Stare trške pravice so posledica mogočnih fevdalnih gospodstev, ki so se skozi čas spreminjale, preoblikovale ter tako ali drugače uveljavljala svojo ekonomsko in politično moč. Še danes je povsod zaslediti sledi preteklosti. Bodisi, da gre za prekrasne kulturne spomenike, ali pa siceršnje znamenitosti. Vsega je tod na pretek.

Šola je tik pred drugo vojno imela štiri razrede, vpisanih pa 165 otrok. Na matični šoli v Gornjem gradu so bile zaposlene 4 učne moči, na ambulantni šoli v Šokatu pa je učil en prosvetar. Šolski knjižnici sta bili dobro založeni, saj sta šteli 245 knjig. Učiteljska knjižnica je razpolagala s 625 knjigami in okrajna učiteljska knjižnica kar z 2130 primerki.

Če sežemo nekoliko nazaj v preteklost je slika zelo pestra. Po c.kr. odredbi iz leta 1785 naj ne prejema na deželi učitelj manj kot 130 forintov letno, učiteljski pomočnik pa 70 forintov. Iz starih listin je razvidno, da je bila plača učitelja, 130 forintov, poravnana iz sredstev patronata škofijske uprave v Gornjem gradu. To potrjujejo tudi listine c.kr. okrožnega urada v Celju z dne 18. novembra 1803. Tako je moč sklepati, da

v Gornjem gradu do leta 1803 ni obstojala javna ljudska šola. Verjetno pa so mladino poučevali že pred tem cerkovniki, oziroma duhovniki. Iz podatkov šolske kronike se da sklepati, da je javna šola bila ustanovljena šele 1804. Kot prvi učitelj se navaja Franc Simonetti. Domneva se, da šolski obisk ni bil najboljši. Podatki iz leta 1833 govorijo o 48 šoloobveznih otrok. Seveda se je to število iz leta v leto večalo. V prvih letih obstoja šole se je učiteljstvo zaradi nizkih prejemkov hitro menjavalo. V letu 1819 so se plače učiteljev zvišale na 250 forintov. Listine iz leta 1824 dokazujejo, da je prejemal učitelj, ki je istočasno opravljal cerkoviške posle, od groba še 6 Šokatu. Kot prvi učitelj se omenja Ignac Šijanec. V šolskem letu 1910–11 forintov. Smemo trditi, da starejša mladina ni rada obiskovala šole. Po bumem letu 1848 se je učiteljev položaj nekoliko izboljšal. Šole so bile razširjene, a tudi učiteljeva izobrazba je postala zelo važna.

Gornji grad je z odločbo deželnega sveta 1897 bil razporejen v tretji plačilni razred, kar je pomenilo letno plačo za učitelja 500 forintov. Pozneje so bili ti dohodki še zvišani. Podatki iz kronike omenjajo leto 1903 kot začetek uvajanja slovenskega jezika v uradovanje in občevanje na šoli. 5. aprila 1910 je bila ustanovljena ambu-

lanta šola v Šokatu. Kot prvi učitelj se omenja Ignac Šijanec. V šolskem letu 1910–11 postane šola v Gornjem gradu štiri-razredna. V kraju ni bilo primerne stavbe, zato so bile učne „sobe“ največ v gradu. Zadnja kolavdacija novozgrajenega šolskega poslopja je bila 1911. Tako lahko smatramo, da je takrat bila sedaj stara, šolska zgradba povsem gotova. Omeniti kaže še to, da je po smrti nadučitelja Mihaela Dediča prevzel vodstvo šole učitelj na tej šoli Franc Kocbek. Po njem se danes imenuje tudi sedanja osnovna šola v Gornjem gradu. Slovel je kot neustrašen borec za ohranjanje slovenskega značaja naših planin in kot ustanovitelj Savinjske podružnice Slovenskega planinskega društva v Mozirju.

Podatki, ki jih navajam v tem sestavku, izvirajo iz dokumentov slovenskega šolskega muzeja v Ljubljani. Po spominih dolgoletnega šolskega upravitelja Jožeta Tratnika je možno trditi, da je kronika osnovne šole Gornji grad bila ob pričetku napada na Jugoslavijo leta 1941 uničena. To je izredna škoda prav zaradi delovanja Kocbeka in njegovih zapisov v ta dokument.

Po vojni je 21. junija 1946 napisala takratna učiteljica Božičeva obsežno poročilo o dogodkih za časa domovinske vojne. Napisala ga je kar ročno na sedmih straneh, hrani pa se v slovenskem šolskem muzeju v Ljubljani.

ALEKSANDER VIDEČNIK

Podrobno opredeliti temeljne cilje

V ponedeljek, 15. januarja, je bilo v sejni dvorani skupščine občine Velenje posvetovanje predstavnikov organizacij združenega dela iz občin Velenje in Mozirje. Na posvetovanju, ki se ga je med drugimi udeležil tudi p o d p redsednik Gospodarske zbornice Slovenije, Rado Dvoršak, so govorili o združenju organizacij združenega dela iz občin Velenje in Mozirje v Savinjsko Šaleško gospodarsko zbornico.

Predsednik izvršnega sveta velenjske občinske skupščine,

Franjo Kljun, je uvodoma spregovoril o združenju organizacij združenega dela v splošna združenja in gospodarske zbornice, predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev Savinjsko Šaleške gospodarske zbornice, Franc Miklavc, pa je podal izhodišča za ustanovitev medobčinske zbornice in orisal dosežanje delo iniciativnega odbora.

Poglavitna misel razpravljavec na ponedeljkovem posvetovanju je bila, da morajo biti temeljni cilji Savinjsko Šaleške gospodarske zbornice kar najbolj podrobno opredeljeni in da mora biti njena delovna usmeritev takšna, da bodo prišli do izraza interesi vseh tistih, ki se združujejo v medobčinski zbornici.

Skozi kulturno dejavnost

Predsedstvo ZKO (Zveze kulturnih organizacij) v občini Mozirje je v razširjeni sestavi ocenilo desedanje delo kulturnih skupin v dolini. Ugotovili so, da je bilo organiziranih 7 mladinskih gledaliških gotovanj, 6 glasbenih za mladino, 1 za odrasle in eno dramsko gostovanje. V vseh navedenih primerih gre za gostovanje poklicnih kulturnih ustvarjalcev. Ko so razpravljali o delu posameznih društev v dolini, so morali predvsem pokazati na tista društva, ki do sedaj niso poslala ZKO poročila o dejavnosti. Vendar je razveseljivo, da nasploh društva v dolini delajo. Tako dramske, kot pevske skupine. Dogovorili so se za rok v katerem naj bi se izdelal načrt dela za tekoče leto, saj še niso vsi predloženi. Poglobljeno so razpravljali o nekaterih težavah, ki tarejo društva pri njihovem delu. Dogovorili so se za program kulturnih prireditev v okviru kulturnega tedna, ki ga že četrtič zapored organizirata ZKO in kulturna skupnost občine Mozirje. Navzoči so obravnavali še primer neodgovornega ponašanja igralcev Mladinskega gledališča iz Ljubljane, ki so ob priliki gostovanja v Gornjem gradu povzročili s svojirn početjem gmotno škodo na napravah v prosvetnem domu. Skenili so pri upravi gledališča ostro protestirati. Takšen, docela nemogoč odnos poklicnih ustvarjalcev kulture, žal ni kulturnen.

MOZIRSKI IGRALCI NASTOPILI

Menda je res, da je moč navade v ljudeh izrazita. No, tako bi lahko rekli tudi za marljivo dramsko skupino prosvetnega društva v Mozirju, ki leto za letom preseneča svoje prijatelje od blizu in daleč. Če se spomnimo na lanska prizadevanja, potem moramo pohvaliti vneto skupine mladih ustvarjalcev in režiserja Franja Cesarja. Torej, že v navadi je, da nas razveselijo s kakšno veseloigro, oziroma s kakšnim zanimivim dramskim delom. Več ali manj vedno uspešni, dobri igralci, požrtvovalni kulturni delavci, ne štedijo svojega časa, niti se ne ustrašijo drugih naporov, ko se odločijo za novo igro. Letošnjo sezono so pričeli z Vdovo Rošlinko. Smeh gledalcev je potr-

dil, da imajo lahkotna dramska dela radi. Kako tudi ne, saj človek že kar čaka, da bi ga kaj razveselilo – in smeh je zdravje! Veseli bomo nadaljnega delovanja te dobro izbrane skupine domačih ljubiteljskih ustvarjalcev. Predvsem pa gre pohvaliti celotno prireditev in sceno. Težko bi bilo trditi, da ima kdo od sodelujočih več ali manj zasluga zato, da je igra ugajala. Vsekakor pa moramo posebej pohvaliti neumorno delavoljnost režiserja Franja Cesarja. Nič čudnega ni, če so mozirski igralci vneti za delo, saj vemo, da je prav v tem kraju že leta 1875 z odra zadonela slovenska beseda, ko so igrali igro Bob iz Kranja. Torej gre za ohranitev dobre navade!

RAZSTAVA V MOZIRJU

Ob otvoritvi novih prostorov za občinsko temeljno knjižnico v kulturnem domu v Mozirju bo tudi razstava slikarja Božidarja Zavška – Daret. Naj ga v kratkem predstavimo našim bralcem.

Dare Zavšek je eden izmed tistih umetniških ustvarjalcev, ki je brez akademije, vendar je z velikim naravnim talentom in občutkom stopil na oder umetniškega ustvarjanja, da izroči kulturi in družbi tisto, kar čuti in vidi, tisto, kar je lepega in slabega... tako je o njem zapisal Vlado Gorišek, ko je slikar razstavljaval v Žalcu. Božidar Zavšek – Dare je rojen 1952 v Celju in je imel že vrsto samostojnih razstav v ožji domovini. Poleg tega je uspešno sodeloval pri skupinskih razstava-

vah doma in v tujini. Likovni kritik Bassin pa je med drugim napisal o slikarju, da je pristop, ki ga imamo danes do slikarstva Božidarja Zavška kritičen, kljub njegovi mladosti – saj deluje komaj dobrih pet let. Kritičen predvsem iz enega razloga: ker gre za profesionalnega slikarja, ki je sicer izšel iz amaterske ljubiteljske osnove, pa se je povsem zavestno odločil, da izgrajuje svoj svet, ki ga sicer tudi živi, navidez umaknjen, skrit pred vsakdanjostjo, na skoraj romantičnem kraju nekje za pokopališkim zidom, kar pa je le gola slučajnost. Zavšek se bori za resnične razsežnosti svojega slikarstva, zaveda se, da so del njegove resničnosti, o katerih govori v svojem likovnem jeziku...

Svoje delo v minulem letu so pred nedavnim ocenili tudi nogometaši nogometnega kluba Gradbenik z Ljubnega ob Savinji. Enotna ocena vseh je, da so bili v letu 1978 uspešni, tako na tekmovalnem, kot na drugih področjih. Vse ekipe so odigrale skupno 47 tekem. Od tega so 31 zmagale, igrale šestkrat neodločeno in desetkrat klonile. Največ tekem so odigrali člani, ki so v 36 srečanjih 26-krat zmagali, šestkrat izgubili in dosegli razmerje v zadetkih 144:59. Med drugim so odigrali 15 tekem v občinski rekreacijski ligi in brez poraza zasedli prvo mesto, poleg tega pa so se v prijateljskih tekmah pomerili z 18 nasprotniki. Pri prijateljskih srečanjih velja omeniti tradicionalni tekmi z zamejci iz Železne Kaple, z bratskim klubom iz Pregrade v sosednji Hrvatski in tekmo z mladinsko reprezentanco Slovenije. Slednjo so odigrali v počastitev 35-letnice ustanovitve Šlandrove brigade.

Z nogometnim klubom Elkroj iz Mozirja so se uspešno dogovorili o sodelovanju pri oblikovanju Savinjske selekcije. Različnih mnenj je bilo sicer obilo, na koncu pa so le našli skupen jezik in v letošnjem letu pričakujejo še boljše rezultate.

Delavni so bili tudi na drugih področjih, kjer so v ospredju različne oblike, s katerimi si zagotavljajo za delo potrebna sredstva. Tako so pripravili uspešno pustno rajanje, sodelovali so pri organizaciji občinskega praznika in drugod. Precej pozornosti so namenili izobraževanju kadrov, zlasti sodnikov in trenerjev. Še eno nalogo so si v preteklem letu zadali. Čez dobro leto dni bodo namreč slavili 50-letnico obstoja kluba in za to priložnost želijo razširiti in

posodobiti igrišče, radi pa bi postavili tudi primerno spominsko obeležje. Zataknilo se je pri nekaterih lastnikih zemljišč, ki ne pristanejo niti na odkup niti na zamenjavo. Ta problem bodo rešili najkrajšem času in v sodelovanju s krajevno skupnostjo. Sprejeli so tudi delovni načrt in se odločili, da zadane naloge z vso zavzetostjo uresničijo.

J. P.

AMZS

AMD Šlander

Celje, Ljubljanska 37, obvešča svoje člane, da lahko poravnajo članarino za leto 1979 pri zastopniku Maksu SLATINŠKU, Radmirje 34, najkasneje do 26/3-1979. Hkrati obvešča, da se bo zastopnik mučil dne:

4. 2. 1979 na Ljubnem, v hotelu „PLANINKA“ od 8-11 ure,

11. 2. 1979 v Lučah, v gostilni „V KAPELCI“ od 8-11 ure,

18. 2. 1979 v Gornjem gradu, v gostilni „Pri Josku“ od 8-11 ure,

25. 2. 1979 v Nazarjah, v gostilni „Pri Bohaču“ od 8-11 ure,

4. 3. 1979 v Mozirju, v gostilni „Pri Celinšku“ od 8-11 ure.

Vsi ostali, ki bi želeli na novo postati člani AMD ŠLANDER, se lahko tokrat tudi včlanijo pri zastopniku.

AMD ŠLANDER
Celje,
Ljubljanska 37

KULTURNI DOM V MOZIRJU

Srednjeročni plan razvoja občine Mozirje zavezuje kulturno skupnost občine, da pristopi k izgradnji kulturnega doma v občinskem središču. Zahtevo po izgradnji kulturnih domov, ki pokrivajo določena širša območja postavlja pred kulturne skupnosti tudi resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SRS za obdobje 1976-1980 v delu, ki velja za leto 1978. Kot izvajalec družbenega plana je kulturna skupnost naše občine prenavljanju stare stavbe, ki gotovo ni v okras kraju, še manj pa sme predstavljati kulturo na tako, sicer kulturno zelo razgibanem prostoru, kot je Gornja Savinjska dolina. Gre torej za objekt širšega pomena! Služil naj bi, ko bo izgrajen tako, kot načrtujejo, celotnemu območju občine. V njem bodo našle prostor tiste organizacije, ki urejajo kulturno operativno v dolini. Seveda ne gre zanemariti še dejstva, da bo v domu tudi prostor, kjer bomo končno vendarle lahko shranjevali posamezne primerke naše kulturne dediščine. Naj gre za narodno blago, ali pa za dokumente. Ne moremo pozabiti obveze enega rodu do naslednjega. Kar ne bomo ohranili mi, bodo naslednji rodovi z veliko truda iskali. Ali pa bodo tudi dovolj našli, da bodo imeli sliko o delu in naporih našega časa? Sem spada tudi dragocena dokumentacija iz časa domovinske vojne, saj rod, ki jo je bil, hitreje odмира, kot morda dojemamo. Torej je skrajni čas, da se te velike

naloge lotimo. V izgrajenem domu bi pridobili po načrtih 170 m² za matično knjižnico, 40 tekočih m za razstavni prostor, večnamensko dvorano s predverjem, prostor za zbiranje in razstavljanje kulturne dediščine v velikosti 70 m², posodobljeno kinodvorano, pevsko sobo in še vse druge potrebne prostore. Kot investitor nastopa prosvetno društvo. Gmotno sodeluje kulturna skupnost SRS, ZKO, kreditira pa manjkajoča sredstva Ljubljanska banka Celje. Prosvetno društvo je imenovalo gradbeni odbor, ki ga sestavljajo: Jože Mutec, Rezka Plaznik, Peter Širko, Anton Venek, Ivka Lamut in Franc Breznik. Nadzor nad gradbenimi deli pa vodi ing. Jaka Presečnik.

Do sedaj je dograjen prizidek, kjer bodo matična knjižnica, prostor za lutkovne prireditve, čitalnica, prostor za etnografijo in dokumente ter soba za ŽKO.

Na vrsti je druga etapa izgradnje, ki pa bo lahko stekla, ko bo skladišče zadržuje izpraznjeno. V tem delu naj bi bili prostori, kot jih načrt predvideva.

Načrte za obnovo in prizidavo doma je izdelal projektivni biro na Prevaljah, projektant pa je ing. Andrej Lodrant.

Z dokončno ureditvijo kulturnega doma bo objekt lahko v okras in bo služil kulturnim prireditvam vseh vrst. Zgradba sama pa bo ohranjena, saj sedaj deloma propada zaradi slabega vzdrževanja.

ODLOK O POGREBNIH SVEČANOSTIH

Dne 21. in 22. decembra so zasedali vsi trije zbori občinske skupščine. Med drugim so obravnavali in sprejeli predlog odloka o javnih pogrebnih svečanostih na območju občine Mozirje.

Za ta odlok je treba reči, da je bila v predhodni javni razpravi izražena sodba, da je to „akt višjega pravnega reda“, ali drugače, da je to skupni dogovor o obveznosti družbene skupnosti in posameznikov ter načinu ravnanja ob slovesu od pokojnikov.

Že nekaj časa se je čutila potreba po skupnem dogovoru o tem, kako naj poteka poslovitve od pokojnih občanov, kajti v praksi je tu in tam prihajalo do neljubih pripetljajev, bodisi zaradi izostanka predstavnikov družbene skupnosti pri poslovitvi od posameznih umrlih občanov, bodisi, da je prihajalo do ne utemeljenega ločevanja na tako imenovane civilne in cerkvene pogrebe, ali pa je bil v posameznih primerih moten vrstni red udeležencev pogrebne svečanosti.

Odlok tudi opredeljuje kaj se šteje za javni pogreb in kaj pogreb v ožjem družinskem krogu (tihi pogreb). Pri tihem pogrebu praviloma družbena skupnost ne sodeluje.

Z odlokom je določeno tudi kdo se šteje za udeleženca javne pogrebne svečanosti. Udeleženci pogrebne svečanosti so vsi posamezniki, ki prisostvujejo pogrebni svečanosti v lastnem imenu in vsi, ki se udeležujejo pogreba kot predstavniki družbeno političnih skupnosti in drugih organizacij, društev in verskih skupnosti. Vsem udeležencem se zagotavlja enakovredna udeležba.

Z odlokom se ne želi posegati v ustaljene običaje, ki so v posameznih krajih lahko različni, se pa ti običaji v posameznosti dopolnjujejo.

Temeljno načelo odloka je, da je pokop umrlega občana družbena obveznost in kot taka tudi družbena manifestacija, ki ima javno pietetni značaj. Od vsakega umrlega občana se mora krajevna skupnost oz. družbena skupnost posloviti pri pogrebnih svečanostih.

V ta namen bodo krajevne skupnosti ustanovile posebne odbore, ki bodo skrbeli za organizacijo in izvedbo pogrebnih svečanosti, pri čemer bodo v vsakem primeru posebej v ta odbor vključevali vse tiste družbene dejavnike in posameznike,

ki bodo z ozirom na okoliščine najprimernejši. Pri tem mislimo predvsem na predstavnike raznih društev, organizacij, soseske itd. Ti odbori bodo za vsak primer posebej določili osebo, ki bo vodila pogrebno svečanost in govornika (lahko tudi več) ter skrbeli za povezavo med predstavniki soseske, krajevne skupnosti, družbeno političnih organizacij, društev, delovne skupnosti in drugimi katerih član je bil pokojnik, zaradi njihovega sodelovanja pri pogrebnih svečanostih. Vodja pogrebne svečanosti bo le-to tudi neposredno vodil v skladu s krajevnimi običaji in tem odlokom.

V nadaljevanju obravnava odlok pričetek pogrebne svečanosti in vrstni red posameznih udeležencev v pogrebnem sprevodu.

Pogrebni sprevod se odvija od kraja, kjer se prične pogrebna svečanost, do groba na pokopališču. Če je pri pogrebu navzoč predstavnik verske skupnosti, se javna pogrebna svečanost lahko prekine za čas verskega obreda v sakralnem (bogosluznem) objektu. Na čelu pogrebnega spreveda gre zastavonoša, ki nosi praviloma slovensko zastavo z žalnim trakom, če je bil pokojnik slovenske narodnosti, sicer jugoslovansko zastavo ali zastavo tiste narodnosti Jugoslavije, katere je bil pokojnik ali žalno zastavo, če je bil pokojnik tuje narodnosti. Za zastavonošo se razvrste nosilci drugih zastav in praporov, nosilci odlikovanj in priznanj pokojnika, godba (če sodeluje) pevci, organizirane skupine družbenih organizacij in društev ter drugi udeleženci, nosilci vencev, verska obeležja in predstavnik verske skupnosti, če sodeluje pri pogrebu, krsta s pokojnikom ali žara, najožji svojci in govorniki ter drugi udeleženci pogreba. Če se javne pogrebne svečanosti udeležijo predstavniki enot oboroženih sil ali milice se razporedijo na čelo pogrebnega spreveda, takoj za zastavo, oziroma na način, kot to predpisujejo pravila oboroženih sil oz. milice.

Ko pride pogrebni sprevod do groba, se krsta ali žara s pokojnikom položi v grob. Grob obstopijo svojci pokojnika, nosilci zastav in odlikovanja ter nosilci vencev. (Odlikovanja, priznanja in podobno se po končani pogrebnih svečanosti vrnejo najožjim svojcem pokojnika). Pri odprtem grobu sledi

še poslovljni govor predstavnika družbene skupnosti, če ni bilo poslovitve na začetku pogrebne svečanosti in govori drugih udeležencev. Po govorih zaigra godba in zapoje pevci, če ti sodelujejo pri pogrebu ter pozdrav z zastavami in prapori. Če je pri pogrebu navzoč predstavnik verske skupnosti, opravi verski obred ob grobu po vrstnem redu kot je to v krajevnih navadi.

Izrečni poudarek je dan častnim enotam, ki sodelujejo z vojaškim in drugim orožjem. Častna salva se izstrelji pred zaključkom javne pogrebne svečanosti, pri čemer mora biti zagotovljena popolna varnost udeležencev, za kar je odgovoren poveljnik oziroma vodja enote.

V občini Mozirje opravljajo pogrebno službo krajevne skupnosti (pokopališke uprave oz. odbori). Svojci ali drugi, ki so dolžni poskrbeti za pokop pokojnika, morajo najmanj 24 ur pred pogrebom obvestiti o tem krajevno skupnost. Krajevna skupnost na krajevno običajen način obvesti javnost o času in kraju pogreba, pri čemer pa se ne izključujejo tudi drugi ustaljeni načini obveščanja.

Z odlokom se ni posegalo na področje samostojnosti delovanja družbeno političnih organizacij, društev in drugih družbenih subjektov, ki jim je z ustavo zajamčeno, zaradi tega se uporabljajo poleg določil tega odloka tudi njihova pravila, kot npr. pravilnik občinskega odbora zveze združenj borcev NOV Mozirje, o izkazovanju časti ob pokopu borcev NOV Jugoslavije. Enako se upoštevajo tudi pravilniki drugih družbeno političnih in družbenih organizacij ter društev, ki so kolektivni člani SZDL, in se s svojimi posebnimi pravili vključujejo in dopolnjujejo pri izvajanju tega odloka ob poslednji poslovitvi od svojih pokojnih članov.

Poleg zastav in žalnih trakov krajevni skupnosti niso potrebna druga materialna sredstva oz. pripomočki.

Krajevne skupnosti niso s tem odlokom dobile posebnih novih obveznosti. Pogrebno službo so opravljale že do sedaj. Kot novost pa je, da bodo imenovale posebne odbore, ki bodo skrbeli, da se bodo pogrebne svečanosti odvijale bolj organizirano.

Št. J.

VVZ MOZIRJE –
v ustanavljanju

OBJAVLJA NASLEDNJA

prosta delovna opravila in naloge:

1. Vzgojiteljico – za VVO Ljubno (za določen čas – nado meščanje za čas porodniškega dopusta)

Pogoj: končana srednja vzgojiteljska šola
Nastop dela takoj ali po dogovoru
Objava velja do zasedbe delovnega mesta

Zahteven kmečki turizem

V naši dolini imamo že nekaj izkušenj s kmečkim turizmom. Te narekujejo izpopolnjevanje tovrstne turistične ponudbe, ki je v marsičem zahtevnejša od siceršnje. Namreč, kakovostni premik v tem, je okolje v katerem prebiva, miru in oddiha željan delovni človek. K temu pa ne sodi le krajina, temveč tudi domačnost gostitelja! To pa je tisto, kar danes marsikdo, ki je truden mestnega vrveža in „asfaltne“ kulture, išče na kmetiji. Takšna pričakovanja ne smemo in ne moremo pustiti neuresničena. Znano je, da ni vse hrana, da tudi udobje ni tisto poglavitno, kar iščejo predvsem duševno izčrpani ljudje. Več želijo tistega, kar pomeni človeško toplino in seveda razgledanost v odnosu do gostov. Prav razumljivo je tedaj, da si Zgomjesavinska kmetijska zadruga prizadeva s posebnimi predavanji za kmete kooperante, ki bodo jutri nudili turistične usluge, opozoriti na stvari, ki jih pač morajo gostitelji tujcev poznati. Poleg čisto gospodinj-skih, oziroma kulinarčnih vprašanj, so važna še druga. Ne naposled mora tisti, ki odpre vrata svoje hiše tujcem, poznati bližnje in daljne posebnosti krajine v dolini in seveda tudi kulturno-zgodovinske zanimivosti. Ne gre sedaj tega razumeti, da bodo v zadrugi postali učitelji zgodovine! Ne, pač pa želijo svoje člane, kjer organizirajo turistično dejavnost vsestransko usposobiti.

KAKO JE NA PODROČJU VARNOSTI

Stanje na področju varnosti v Gornji Savinjski dolini je bilo lani v veliki meri zadovoljivo. Težjih kaznivih dejanj niso zabeležili, prekrškov s političnim obeležjem sploh ni bilo, tudi s prekrški zoper javni red in mir niso imeli večjih težav, kot v letu pred tem, žal pa ugodne ugotovitve ne veljajo za področje prometne varnosti. Nesreč na cestah sicer ni bilo veliko več, znatno težje pa so bile posledice. Takšen bi bil kratek povzetek pogovora s komandirjem postaje milice Mozirje, Štefanom Pungartnikom.

Kako je bilo v lanskem letu stanje na področju kriminalnih dejanj?

„Z zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je bilo dejanj te vrste občutno manj kot predlani. V gospodarstvu smo obravnavali le 11 kaznivih dejanj, v letu 1977 pa 34. Škoda zaradi teh dejanj je dosegla 140.000 dinarjev. Hujših primerov nismo obravnavali, večina jih odpade na manjše gozdne tatvine in lažje primere nevestnega poslovanja. Tudi splošna kriminaliteta je v upadanju. V minulem letu smo zabeležili 108 kaznivih dejanj kar je za 22 manj kot leto pred tem. Težjih primerov prav tako ni bilo. Največ je bilo prekrškov zoper družbeno in zasebno premoženje. Sem sodijo tatvine, manjše goljufije, odvzemi motornih vozil in podobna kazniva dejanja. Upadajo tudi krvni delikti, ki jih je bilo lani prav tako manj, in še ti so bili le lažjih oblik. Od 108 dejanj jih je ostalo neraziskanih 21 odstotkov, vsa skupaj pa so terjale za 499.000 dinarjev škode. Naj ob tem omenim še mladoletne prestopnike. Teh je bilo lani 15 – toliko jih je bilo tudi v letu 1977 – storili pa so 16 kaznivih dejanj brez težjih posledic. Med njimi je bilo res 8 velikih tatvin, vendar jih večina odpade na enega samega prestopnika.“

Kaj pa javni red in mir?

„205 kršiteljev je storilo 183 prekrškov. Večina kaznivih dejanj odpade na nedostojno vedenje v gostiščih, na razgrajanje v zasebnih prostorih in podobne lažje oblike. Večjih drznosti in skupinskih preteпов ni bilo, vsaj takšnih s hujšimi posledicami ne. Številčno jih je sicer za malenkost več kot predlani, so pa posledice veliko blažje. To je še zlasti pomembno zaradi tega, ker se je

lani v Gornji Savinjski dolini zvrstila cela vrsta večjih javnih prireditvev, na vseh pa sta bila javni red in mir na visoki ravni. Temu je vzrok tudi višja raven zavesti naših občanov, prav tako pa dejavnost pripadnikov narodne zaščite in drugih dejavnikov v krajevnih skupnostih.“

Preden bi omenili prometne nesreče, morda še beseda ali dve o drugih oblikah nesreč in kaznivih dejanj?

„V lanskem letu smo zabeležili le 4 požare, od tega 3 v zasebnem sektorju. Slednji trije so zahtevali 205.000 dinarjev škode, preostali pa le 20.000. Pri delu se je zgodilo 5 nesreč in kar tri so terjale človeška življenja, dve osebi pa sta se hujše ranile. Številčno tudi te nesreče upadajo, lani pa so bile nekoliko hujše posledice. Porast smo zabeležili pri samomorih. Predlani so bili le trije, lani pa kar 6 in še dva poskusa. Najpogostejši vzrok je alkohol in neurejene razmere, ki jih povzročajo.“

Na vrsti so prometne nesreče. Že na začetku ste omenili, da na tem področju ne moremo in ne smemo biti zadovoljni. Zakaj?

„Lani smo obravnavali 98 prometnih nesreč, leto prej pa le dve manj. Veliko prehude pa so bile lani posledice. Ceste so namreč terjale kar 10 smrtnih žrtev in s tem smo v moziški občini izenačili tragični rekord izpred nekaj let. Težje se je poškodovalo 27 oseb in 35 lažje. V letu 1977 so naše ceste

terjale 3 življenja, poškodovanih pa je bilo približno enako število udeležencev v prometu, kot v minulem letu. Škodo smo lani ocenili na 238.000 dinarjev. Najpogostejši vzrok za nesreče je neprimerna hitrost, ki ni prilagojena razmeram na cesti in sposobnostim voznikov, šele zatem pride kot vzrok na vrsto alkohol. Največ nesreč se je zgodilo na regionalni cesti Mozirje – Logarska dolina, na tej cesti pa so vozne razmere kljub vsemu še najboljše. Številčno so porasli tudi drugi cestno-prometni prekrški. Lani smo našli 640 kršiteljev, v 62 primerih pa smo odvzeli vozniška dovoljenja.“

Mozirska občina je tudi obmejna. Kakšne so naloge delavcev milice ob državni meji?

„Na našem območju sta maloobmejni prehod na Pavličevem sedlu in alpsko – turistični prehod na Savinjskem sedlu. Običajno sta odprta od 1. junija do konca septembra. Naloge na prehodih opravljajo v večini primerov mličniki oddelka milice z Ljubnega, pomagajo pa jim tudi drugi. Število prehodov naših in tujih državljanov je v stalnem porastu. Prekrškov v obmejnem pasu ni veliko, pa še pri tem gre v večini primerov za radovednost in nepoznavanje terena.“

Dejavnost postaje milice sega na številna in raznolika področja. Kakšno je sodelovanje z drugimi dejavniki?

„Tukaj problemov skorajda ni. Zelo dobro sodelujemo z vsemi sorodnimi in tudi drugimi

dejavniki. Vseeno bi poudaril prav vzorno sodelovanje z vojniki v Logarski dolini in v Podolševi, čeprav sodelovanje z družbeno-političnimi organizacijami, skupščino občine, s strelci, taborniki, športniki in drugimi društvi ne zaostaja mnogo. Na oko je najlepši dokaz za to vitrina s pokali, medaljami in drugimi priznanji, ki so si jih delavci milice prislužili na različnih tekmovanjih in drugih prireditvah.“

Se morda pri delu srečujete s kakšnimi posebnimi problemi?

„Niso najhujši, res pa je, da bi rabili intervencijsko vozilo in prostor za pridržanje. Upamo, da bomo vozilo kmalu dobili, skušali pa bomo urediti tudi omenjeni prostor. Večjih kadrovskih težav prav tako nimamo, prosta mesta so le na Ljubnem, obenem z reševanjem kadrovskih težav, pa bomo morali rešiti stanovanjske probleme, verjetno še celo prej. Tudi tu kaže, da bomo letos uspešnejši, kot smo bili v lanskem letu.“

Na področju varnosti so torej v Gornji Savinjski dolini krepko stopili naprej. Varnost se krepi, prav tako družbena samozaščita in druge sestavine. Po vseh krajevnih skupnostih je zaživela narodna zaščita, prav tako v združenem delu. Posamezne naloge pripadniki te zaščite že opravljajo samostojno, v združenem delu pa so na tem področju najbolj napredovali v Lesni industriji GLIN Nazarje, v El kroju in v Gorenju – TOZD Mali gospodinjinski aparati. Zelo pomembno pa je navsezadnje tudi dejstvo, da se znatno krepi sodelovanje z občani, da je njihova zavest na vse višji ravni.

JANEZ PLESNIK

Ob dnevu JLA smo obiskali naše graničarje v karavlah.

ŠMARTNO OB DRETI

371 m nadm. v., 262 prebivalcev, 72 hiš, šola ustanovljena 1879, pošta, 2 trgovini, 2 gostilni, prenočišča v gostilni, možno popravilo avtomobilov, športno igrišče za nogomet in odbojke, strelišče, turistične informacije daje Krajevna skupnost. Do Kokarj 5 km, do Gornjega grada 7,5 km, do Mozirja 10 km, do Šmartnega ob Paki 21 km in do Šoštanja 34 km.

Izhodišče za izlete: na Brdo, 15 minut, na Krašico in Gole vrtače, kjer imajo lovci dom, 1 1/2 ure, k sv. Joštu 1 1/2 ure, odtod do trideset minut oddaljene jame Štubernice s kapniki in do spomenika Vere Šlander in Dušana Krajgerja, v Rovt do prelaza Lipe 1 uro, dalje do Vranskega 2 1/2 ure, na prelaz Slapi 2 uri, v Strojnik 2 uri; tu je lovska koč. V bližini pa je izvir Bočnice. Čez Jošt pelje evropska pešpot.

V naselju Šmartno ob Dreti

se levo odcepi cesta čez Rovt na sedlo Lipa, odtod so odcepi cest k posameznim samotnim hribovskim kmetijam.

Šmartno ob Dreti ima staro cerkev sv. Martina, ki se prvič omenja 1426. Zvonik je bil prizidan v 17. stol. Notranjščino krasi slika dunajskega slikarja Josefa Edgarja Kleinerta iz 1926. Ohranjen je gotski zvon iz 15. stol. Stara je tudi cerkev sv. Jošta, omenja se prvič 1426. Oltarji kažejo staro gotsko osnovo. Bližnja kapelica sv. Gervazija in Protazija je iz konca 15. oziroma začetka 16. stol. V cerkvi postopno odkrivajo zanimive freske.

Na prelazu Lipa stoji stara kapela, verjetno iz 18. stol. in lipa, po kateri je dobil prelaz ime.

Že leta 1943 so organizirali OF. Nemški okupatorji so požgali vas 24. oktobra 1944,

unučenihi je bilo 64 stavb. Na pošti je vzdana spominska plošča 32 padlim borcem NOB. Grobišče s spomenikom 15 padlim partizanom je na pokopališču.

OBELŽJA NOV

— grobišče s spominsko ploščo v sadovnjaku kmeta Vulgo Lukeža ob poti na prelaz Lipa, kjer je pokopanih pet borcev Šlandrove brigade,

— spominska plošča na Polani nad Šmartnim ob Dreti, kjer je tik pred osvoboditvijo padlo pet borcev NOV in to 5. maja 1945.

SPODNJE KRAŠE

— spominska plošča, vzdana v skalo ob cesti Nazarje — Gornji grad, posvečena 21. 6. 1942. padlemu partizanu;

VOLOG

— kraj je bil 24. oktobra 1944. od okupatorja požgan.

ČIGAV JE LES

Bralka Tevževa z Ljubnega je našla v nekem časopisu izpred vojne vest pod tem naslovom. Ljubeznivo nam je vsebino prepisala in poslala za objavo. Pa vzemimo branje kot satiro!

„Okrog leta 1936 so flosarji na Ljubnem pripravljali les treh gospodarjev za splav. Les je bil označen, da so vedeli čigav je. Gospodar Miglač je imel za znak jajce, Prodnicina črn in Kos rdeč znak. Žena prvega je bila Madžarka in je slabo govorila po naše, prav rada pa je nadzirala delo. Zato je bila tudi tokrat zraven pri ločevanju lesa. „Pazite“, je naročila delavcem, da ne boste les zmešali. Samo moj Francelj ima jajce, Prodnicina črna na sredi, Kos pa rdečega na koncu...”

Od vseh teh je živ le še Francelj, dočim so njegova žena Mary, Prodnicina in Kos že mrtvi.

Gornjesavinjsko splavarstvo

Nadaljevanje iz 12. številke

Flos je nastal takole: Na bregu tik ob vodi, na vezi, so položili na tla hlode, da je splav lahko zdrknil, kadar so ga udirali na vodo. Na to podlago so naložili 18 do 23 zvezkov desk ali fašev, ki so bili iz treh drug v drugega segajočih sklepov ali skokov. Vsak je imel 5 do 12 desk, kar je bilo odvisno od njih debeline. Faše so zvezali in privezali na vsako izmed treh prečnic z žico.

Splav je bil navadno 4 m širok in približno trikrat tako dolg. Le dvakrat tako dolg, torej splav iz dveh sklepov, se je imenoval kuzla.

Poleg opisanih vezanih splavov so bili še zbiti. Te so zbijali iz stavbnega lesa — tesanega ali netesanega — in jih imenovali hlodovce. Ker so jih delali iz 10 do 16 m dolgih hlodov, se niso šibili ali upogibali, bili torej zelo okorni in nerodni.

Ko so splav zrušili na vodo in ga privezali, so ga obložili, t.j. naložili na prečnice še rezanega lesa. Boka so zavarovali z dvema dolgima gibljivima rantama, za odiranje vode pa so opremili splav spredaj in zadaj s po enim vesovnikom. Za vožnjo

preko jezov je nosil vsak splav na levi in desni strani spredaj po en iz dveh desk sestavljen rog. Oba roga sta preprečila, da se splav ni mogel započiti v dno struge in se razbiti. Ko nista bila več potrebna, so ju sneli (pod Polzelo).

Pri vezanju in zbijanju splavov so se pred kakimi 40 leti posluževali le lesenih cvekov in trt. Namesto teh so zadnja leta uporabljali žeblje in žico, le pri vesovniku ne.

Preden je šel spalv na pot, so postavili nanj stojalo, t.j. parunglej — odžagan konec hloda, s tremi nogami, da se jim niso zmocile potrebščine na jezovih. Na splavu je moralo biti: vrv, sveder, sekira (ročnica), klešče, žebliji in žica. Ko so postavili na enega izmed splavov zaboj z živežem (kruhom, krompirjem, rižem, ječmenčkom, soljo) in prazno kablo za vino, so mogli na pot.

Vodstvo je imel kormaniš, ki je vozil na prvem splavu spredaj. Na velispavlu, mitrovčanu, ki so ga sestavili iz več splavov šele na Savi pod Zagrebom, pa je vozil spredaj na levi. Če gospodar ni bil kormaniš, a je bil, na splavu, se je moral kormanišu podrediti.

Lepa je bila vožnja na pravi vodi, hudo pa je predlo prednje-

ku kakor zadnjeku, če je prišel splav na rigelj, kjer se voda preliva z ene strani na drugo in je voda plitva. Splav je obsedel, obsedel pa je tudi, če je voda prehitro padla. Tedaj so flosarji z golimi rokami in koli splav dvigali in tiščali, z vrvmi pa vlekli, dokler ni zopet plaval. Spustili so tudi lavo, t.j., vodo nad jezom, da je dvignila splav.

Pri jezih je bilo treba paziti na žleb ali fluder, preko katerega je edini prehod čez jez, sicer je splav vrglo. Ker je kljub fludru izginil sprednji del splava pod vodo, je zapustil prednjek svoje mesto in hitel na sredo, da se ni zmocil.

Pri pristajanju je zmanjševal splavar, ki je skočil na suho, hitrost splava s prijemačem ali kozekom, t.j. suličasto okoničenim kolom, tako da ga je zapičil v zemljo in objel s koncem vrvi, ki je bila privezana na splavu. Tako je napravil prijem, če ni bilo v bližini kakega drevesa.

Od Ljubnega ali Kroke pri Gornjem gradu, kjer so začel vezati splave, so vozili do Mozirja ob hudi vodi trije splavarji, sicer dva, dva pa tudi iz Mozirja do Celja. Tu je dobil splavar v gostilni „Pri grenadirju“ ali v Kotu 1/2 l vina in kruha po volji. Ker so tu združili dva splava v enega, sta

bila dva moža odveč. Zato sta dobila svoj zaslužek in se vrnila domov, drugi pa so odrinili po Grabnu, dolini med Celjem in Zidanim mostom.

Naslednja postaja so bile Rateče ali Krško, kakršna je bila pač voda. Tu so splavarji večerjali in prenočili. Za večerjo so dobili kaj toplega, pili so pa vino.

Če so bili splavarji čez noč v Radečah, so dobili toplo kosilo in pijačo v Brežicah, če v Krškem, pa pod Zagrebom na Roglici (Rugvici).

Že v Krškem, sicer pa v Brežicah so nakupili vina za vso nadaljnjo pot in ga dali v kablo, ki so jo spravili na splav že doma.

Na Roglici so združili do 24 splavov v enega, ki je imel v širini največ tri splave. To je bil mitrovčan. Nanj so nanosili opeke in prsti za ognjišče ter najnujnejšo glinasto kuhinjsko posodo. Na mitrovčanu so bili trije do šest splavarjev.

Po odhodu z Roglice so postavili na splavu 2 kolibi z nazaj padajočo streho. V eni so spredaj kuhali, na sredi spali na slami in zadaj (v kašti) shranjevali svoje osebne potrebščine. V drugo (sušo) so postavili zaboj z živežem in kablo z vinom. Da so opozarjali nase ladje, ki so plavale mimo splavov ponoči, so izobešali svetilko.

V Sisku so se zalagali s svežim mesom in nakupili druge potrebščine. Meso so obešali (Nadaljevanje na 16. strani)

Gornjesavinjsko splavarstvo

(Nadaljevanje s 15. strani)

podnevi v kosih na kol, ponoči pa shranjevali v zaboju. Nato so se ustavljali zaradi prodaje lesa ali nakupa živil še v Brodu, Mitrovici, Jarju (Rumi), Brčkem, Zemunu ali Beogradu, Pančevem, Smederovem, Kovinu, Požarevcu.

Do leta 1842 so vozili splavarji le do Mitrovice. Tega leta pa je podaljšal Janez Lipold iz Mozirja pot do Pančeva, Palanke in Bele crkve. Pozneje so vozili še v večje daljave, do Calafata v Romuniji.

Ko še ni bilo železnice, so se splavarji vračali iz Hrvatske domov na najetih vozovih in peš preko Rogatca in Šmarja, po otvoritvi hrvatske železnice leta 1862 z vlakom do Celja ali Trbovelj, od koder so jo mahnil peš preko Prebolda. Otvoritev savinjske proge leta 1891 je pešačenje zopet skrajšala, dokler ga ni avtomobilski promet leta 1924 odpravil.

Kdor je hotel spravljati les po vodi, je moral imeti dovoljenje od okrajnega glavarstva, pozneje sreskega načelstva. Dobiti ga je mogel le prosilec, ki je bil član Gornjesavinjske plavičarske in plavbene zadruge. Čim je postal prosilec plavni upravičenec, je smel plaviti les po vsaki izmed za plavljenje odobrenih vod. Pri tem je moral upoštevati predpise za posamezne vode in splošne predpise. O onih ne bomo govorili, ti pa so zahtevali od plavnega upravičenca glede priprav,

da je izbral za zlaganje lesa tak kraj, ki ga tudi najvišja voda ni dosegla;

da je zavaroval vse javne in zasebne objekte in tako onemogočil vsako škodo na njih;

da je prijavil izvršitev zavarovalnih del občinam zaradi pregleda;

da si je pravočasno zagotovil

zadostno število izvežbanih delavcev, pri plavi do 3000 platanic vsaj 12, pri večji plavi najmanj 20 delavcev;

da je prijavil sreskemu načelstvu vsaj 8 dni pred plavljenjem, kje in koliko se bo plavilo, sicer pa občinskim uradom vsaj 24 ur pred začetkom plavljenja.

Plavljenje je bilo dovoljeno ob srednjem stanju glavnih voda, nikakor pa ni bilo dopustno, združiti v eno plav na Savinji, Dreti in Lučnici nad 15.000, na Ljubnici in vseh drugih pritokih Savinje in Drete nad 10.000 platanic. Da ne bi nastal zastoj, je bilo metati les v vodo v takih skupinah, ki so se mogle sproti odpraviti.

Ker zaradi velikega števila plavnih upravičencev in nestanovitne višine vode, ni bilo mogoče vsakemu določiti poseben čas za pravljenje, zato je imel prednost oni, ki je plavil les večje vrednosti, za tem oni, ki je imel plaviti na daljši progi.

Da bi plavljenje ne oviralo del pri vodnih napravah, so morali plavci les, ki se na vodi sploh ni smel zapaziti, posebno ob vodnih napravah sproti rušiti. Plavljenje je bilo tudi tako urediti, da obstoječim žagam in drugim vodnim napravam ni primanjkovalo vode.

Ustavljanje ali zabijanje lesa pri javnih napravah ni bilo dovoljeno. Takisto ni bilo dopustno, ločiti na jezovih les, ki ga je morda pomešala visoka voda koncesionarjem, temveč ga je bilo zaplaviti v eno ali več strug.

Po končanem plavljenju so morali plavci odstraniti ev. naprave za lovljenje lesa in očistiti strugo od potopljenega lesa, koncesionarji pa obvestiti sresko načelstvo, da plavljenje končano.

Seveda so plavni upravičenci odgovarjali za povzročeno škodo. V kolikor niso mogli vpostaviti prejšnjega stanja, so morali škodo povrniti.

Glede splavarjenja je bilo le malo predpisov. Splavi niso smeli biti nad 16 m dolgi, spredaj nad 4 m široki in nad 40 cm debeli. Vezati ali zbijati so jih mogli na svoji zemlji ali zemlji drugih, toda le z njihovimi dovoljenjem. Ko so jih spuščali v vodo ali so z njimi pristajali, je bilo treba paziti, da niso poškodovali obrežja in obrežnih naprav. Presledki med posameznimi splavi ni smel biti manjši ko 200 m, voznja splava poleg splava pa sploh ni bila dovoljena.

Pred odhodom je moral koncesionar izdati prvaku vsakega splava prepustnico z imenom

lastnika in prvaka splava ter z označbo kubične vsebine in predvidenega razkladišča.

Lastniki lesa in splavov (birti) ter splavarji (losarji) so bili organizirani. Prvi so ustanovili še za Avstrije Gornjesavinjsko plavičarsko in plavbeno zadrugo s sedežem v Radmirju. Skrbela je, da so se popravljali jezi, trebili koriti Savinje in Drete, predlagala prošnja članov za dovoljenje plaviti in splavariti ter razsojala morebitne spore. Zadruga splavarjev Savinjske doline v Rečici ob Savinji, ustanovljena kmalu po prvi vojni, pa se je posebno trudila, ohraniti od Avstrije podeljeno pravico do polovične vožnje na železnici.

Splavarji so imeli svojega patrona. Bil je to sv. Miklavž.

Urednikova beseda

Tokrat bo nekoliko več sporočil. Predvsem se lepo zahvaljujem vsem, ki so poslali sestavke, ali pa se sicer oglašali. Sestavek Franca Bidra je prispel prepozno, pa zato ni objavljen. Bralec z Ljubnega bo dobil v naslednji številki odgovor na vprašanje o upepeljevanju pokojnikov. Ljubko pisemce učenke 6. razreda mozirske šole Sonje France ni več uporabljivo, saj govori o 29. novembru. Pa drugič spis pravočasno pošlji. Oproščam se slikarki Lizi Lik, ker sem ob objavi starih trških grbov pomotoma izpustil pripis, da je vse te grbe z veliko razumevanja in požrtvovalnostjo narisala in pripravila za tisk v vodiču Po Gornji Savinjski dolini. Nekateri bralci opozarjajo na posamezne primere, ko gre za tiskarske napake, ali pa za napačne podatke. Vsem hvala za sodelovanje. Glede tiskarskih napak ne moremo storiti kaj prida. Prav pa je, da se napačno objavljeni podatki popravijo. Tak je bilo napak napisano, da je Žiga Laykauf bil poročen z Erlanderjevo. Preverka je pokazala, da je to bila teta in soproga takratnega stražmojstra v Mozirju. Opozorilo na to, da je bil nezakonski, ni bitno! Sam je večkrat pisal o „svojem očetu, mozirskemu zdravniku“... Za njegovo delo vse to ni važno, zatorej ni pomembno pisati o tak-

Njemu na čast so postavili v dolini tri cerkve—podružnice: pri Novi Štifti (Sv. Miklavž), pri Ljubnem (Rastke) in pri Mozirju (v Ljubiji). Tu je stala tik ob cesti tudi kapela sv. Milavža, ki se je morala umakniti leta 1960, ko so širili in asfaltirali cesto.

Flosarji so radi prepevali, ali splavarska pesem se je ohranila le ena. Spomina vredno pa je, da sta med Jurčičevimi osebam dva brata flosarja iz Mozirja. Od teh se je mlajši zagledal v hrvatsko deklico, a ga je odklonjeni dekličin snubač utopil v Savi. Na kolpskem ustju (Ruplova izdaja. V. 207).

Splavarstva ni več. Ugonobil ga je okupator. Poskus, oživiti ga, je ostal poskus. Vzrok: za splavarje neugodni pogoji na eni, večja in deloma hitrejša vozila na drugi strani. Flosarji so se preusmerili, in življenje teče dalje.

šnih podrobnostih in je verjetno bolje navajati to, kar je sam v času, ko je še živel napisal. Veliko je takšnih, ki bi želeli naše glasilo dobiti na naslov kjer sedaj prebivajo. Tu gre za domačine, ki ne živijo več v dolini, pa želijo na ta način ohraniti vez z njo. Predložil bom izdajateljskemu svetu te želje in ta bo odločil, tako bi bilo mogoče tudi tem našim prijateljem ustreči. Bralka Tevževa z Ljubnega je napisala zabavno črtico iz časov pred vojno. Prosim, da tudi obljubljeni dostavi. Sicer pa bodite naprošeni prav vsi, ki hranite doma kakšno zanimivost, ki sodelovanju. Res boste storili kraju in poznejšim rodovom dobro, če boste takšna gradiva dali v javnost, saj boste sicer veliko tega izgubljenega. Sestavek Vere Kumprej o praznovanju žensk na Ljubnem bom objavil v prihodnji številki kot izziv močnejšemu spolu, da se bo za ta dan tudi tako izkazal! Mladim literatom s šole na Ljubnem sem že odgovoril, vendar bi rad sporočil še imena tistih, ki v sestavku niso omenjeni, spiše pa so poslali. Ti so: Mojca Nerat, Alja Toš, Tomaž Mikek, Stančič Valte in Matjaž Zagoričnik. Nič ni šlo v koš, vse bo še prišlo prav, zato malo potrpite in hvala! Prosimo Solčavane in Lučane, da se kaj oglašijo!

VAS UREDNIK

NOVICE
„Savinjske novice“ izhajajo mesečno – Izdajajo SO in delovne organizacije občine Mozirje – Urejuje uredniški odbor – Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik – Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon 063-830-017 – Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje št. 5076-637-56 – Savinjske novice, glasilo SO Mozirje – Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do dvajsetega v mesecu – Grafična priprava CZP „Dolenjski list“ – Novo mesto – Tisk: tiskarna Ljudske pravice Ljubljana – Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421. 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.